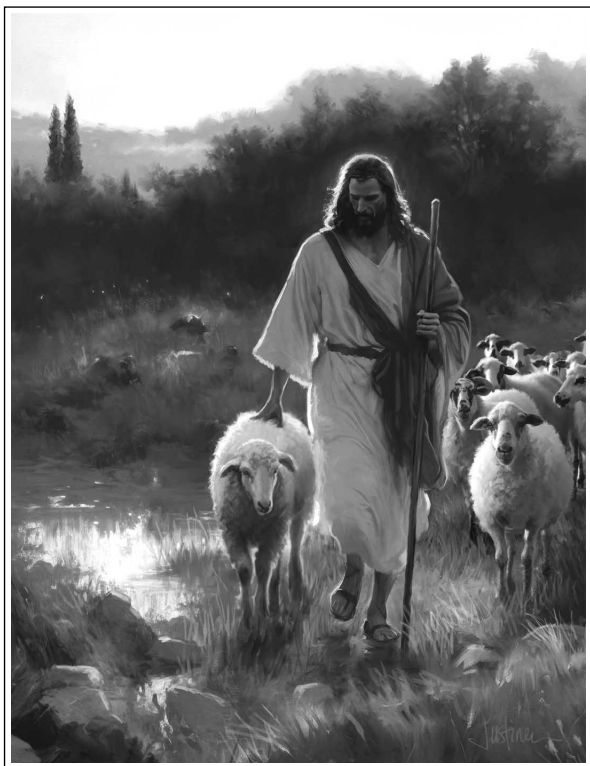

Teme u Evanđelju po Ivanu

E. Edward Zinke i Thomas Shepherd

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Listopad, studeni i prosinac 2024.

Sadržaj

1. Znaci koji pokazuju put
2. Pokazatelji božanstva
3. Poruka u pozadini — Proslav
4. Svjedoci o Kristu kao Mesiji
5. Svjedočenje Samarijanaca
6. Još svjedočanstava o Isusu
7. Blago onima koji vjeruju
8. Ispunjenje starozavjetnih svjedočanstava
9. Izvor života
10. Put, Istina i Život
11. Otac, Sin i Duh Sveti
12. Čas slave — križ i uskrsnuće
13. Epilog: Poznavanje Isusa i Njegove Riječi

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 4/2024.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Klačmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Dragana Todoran • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Đidara • *Tiskano u uredu nakladnika*

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

Znaci koji pokazuju put

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 2,1-11; Ivan 5,1-9; Ivan 5,10-16.

Dok ovog tromjesečja započinjemo naše proučavanje pod nazivom *Teme u Evanđelju po Ivanu*, imajmo na umu nekoliko biografskih činjenica koje Ivana izdvajaju od ostala tri pisca evanđelja. Ivan je bio najmlađi od trojice pisaca, živio je najduže, a svoju knjigu napisao je kasnije od ostale trojice. Ivan se skromno i neizravno predstavlja kao “onaj učenik” (Ivan 21,23). Bio je poznat među svojom braćom kao “učenik kojega je Isus osobito ljubio” (Ivan 21,20). Ovo se može prevesti i kao “učenik kojega je Isus uvijek ljubio”, što je čak i jače od prošlog vremena “ljubio”.

Sada, kada smo se upoznali s općim kontekstom, bilo bi dobro razmotriti značenje Ivanovog imena. Ivan doslovno znači “Gospodin je milostiv”. “Biti milostiv” može također značiti i “biti pun ljubavi”. Ivan, apostol ljubavi, mnogo je pisao o ovoj vrlini i u svojem evanđelju i u svojim poslanicama, nazivajući sebe učenikom “kojega je Isus osobito ljubio” (Ivan 13,23). Naznačuje li ovaj i drugi slični redci iz Ivanovog evanđelja da je Isus bio pristran prema Ivanu voljevši ga više od ostalih učenika? Nikako! Božanska ljubav je obilna i dostupna svima. Ovdje se ne radi o tome da je Isus najviše volio Ivana, već je Ivanovo srce bilo otvorenije za Isusa i Njegovu ljubav.

Ivan je isto tako želio i da svi ostali širom otvore svoja srca Kristu i da vjeruju u Njega kao pravog Mesiju i Božjeg Sina. Upravo zato, odmah nakon svojih uvodnih objašnjenja, Ivan počinje s prvim čudom kada Isus u Kani pretvara vodu u vino. Jeste li ikada bili svjedok autentičnog čuda (bez obzira na takozvana čuda koja se prikazuju u vjerskim medijima)? Zašto je Isusu bilo toliko važno da čini čuda? Je li On isto tako voljan učiniti silna čuda i u službi svojih sljedbenika danas? Ovog ćemo tjedna potražiti odgovore upravo na ova posljednja dva pitanja.

DRUGI DIO: Komentar

Ivan pokazuje da je Krist, čineći mnoge znakove i čuda, posjedovao božansku silu. Ova čuda upućuju na put koji vodi k jedinom pravom

Putu u vječni život. Pisac evanđelja ukazuje na svega nekoliko od ovih čuda — dovoljno da uvjeri svoje slušatelje da prihvate spasenje i žive u skladu s njim. Pitamo se kakvim je to nebrojenim čudima Ivan svjedočio, a nije ih zabilježio. On svjedoči: “Mnoga je druga čudesa učinio Isus pred svojim učenicima. Ona nisu opisana u ovoj knjizi. A ova su opisana da trajno vjerujete da je Isus Mesija, sin Božji, te da vjerujući imate život po njemu.” (Ivan 20,30.31)

Dobro bi bilo da se zapitamo što znači pojam “znak”? I koja je razlika između znaka i čuda? Riječ “čudo” u engleskom jeziku potječe od latinskog *miraculum*, što doslovno znači “božanskog podrijetla”, također i “čuditi se” ili “biti zadivljen”.

U Novom zavjetu postoje dva grčka izraza kojima se opisuje ono što nazivamo čudom. *Dunamis* je prvi izraz, koji se doslovno tumači kao “moć”, od čega dolaze riječi “dinamit”, “dinamika” i “dinamizam” — što se sve odnosi na nešto snažno, moćno. *Dunamis* je karakteristika čuda kao očitovanja Kristove božanske moći u ovom svijetu. Doista, Krist posjeduje tu moć. Kada izgovori svoju Riječ, ona se ostvari u fizičkom smislu.

S druge strane, riječ *semeion*, “znak”, odnosi se na Kristov autoritet. Ovaj izraz pomaže nam da razumijemo čudesno Kristovo djelovanje kao prikaz Njegovog božanskog autoriteta u svijetu, posebno kada je u pitanju pokoravanje zlih sila. Doista, Krist ima vlast zapovijedati demonima da napuste neko mjesto, što bi oni potom doista i učinili.

Zašto je Isus činio tako mnogo čuda? Prije svega, ona su učinjena da bi se ispunile određene ljudske potrebe, koje su uvijek uključivale i duhovnu dimenziju opraštanja i obnove. Drugo, za razliku od velikog broja takozvanih čuda znakovitih za današnje vrijeme, Isus nikada nije činio čuda da bi zadovoljio ljudsku radoznalost, već da bi pomogao onima kojima je pomoć bila potrebna. “Ni ovdje [kad ga je Sotona iskušavao], ni u jednom kasnijem vremenu u svojem zemaljskom životu On nije učinio čudo u svoju korist. Sva Njegova veličanstvena djela učinjena su za dobro drugih.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 83; u izvorniku 119)

Treće, Kristova čuda davala su jasan dokaz o istinitosti Njegove božanske poruke i misije za izgubljeno čovječanstvo. Kada je Isus podigao udovičinog sina iz mrtvih, narod je objavio da “Bog pohodi narod svoj” (Luka 7,16). To je bio jasan dokaz Njegovog istinskog mesijanstva. Četvrto, Njegova čuda služila su kao ispunjenje starozavjetnih proročanstava, u skladu s onim što su nadahnuti patrijarsi i proroci pretkazali o Njemu.

Čudo u Kani (Ivan 2,1-11)

Zanimljivo je primijetiti da je prvo Isusovo čudo (Ivan 2,1-11) učinjeno u kontekstu braka koji je On ustanovio u Edenskom vrtu. Što mislite, zašto je Isusovo prvo čudo bilo povezano s brakom? Brak utječe na sve aspekte našeg postojanja. Đavao zna koliko je brak važan pa nastoji unijeti nesklad i zbrku u naše domove, crkve, škole i društvo u cjelini. Brak i način kako se na njega gleda u našem društvu, nije uvijek zasnovan na biblijskim načelima ili po Božjem planu. Brakovi u Sjedinjenim Američkim Državama traju u prosjeku oko šest godina.

Bez sumnje, čudom u Kani Isus je istaknuo presudnu važnost braka i blagoslovio ga svojom prisutnošću. Poduprijeviši brak, Isus nas uči da On mora biti središte svakog vjenčanja kako bi se osigurao bračni uspjeh, jer kada Krista stavimo na prvo i najvažnije mjesto u životu, On čini da se Njegova ljubav prelijeva prema našim supružnicima i svima ostalima. Dakle, ovo prvo čudo je vrlo aktualno za našu postmodernu kulturu i trebalo bi svakoga potaknuti da se vrati primjeru Onoga koji je osmislio i blagoslovio bračnu zajednicu. Pozovimo zato našeg Stvoritelja i Otkupitelja da uredi i blagoslovi sve trenutke upoznavanja, udvaranja i samog braka, kako bi to rezultiralo najvećim blagoslovom za čovječanstvo i donijelo slavu Njegovom imenu.

Isus je kao svoje prvo čudo mogao učiniti svima vidljivo uskrsnuće iz mrtvih pred velikim mnoštvom židovskih vođa i dostojanstvenika. Ali umjesto toga, On je izabrao jednostavno okupljanje u malom gradu i družio se s njegovim skromnim stanovnicima upravo tamo gdje su bili, u njihovim svakidašnjim aktivnostima.

Isus, naš najbolji primjer, družio se i s drugima kako bi ih ohrabrio i bio im na blagoslov, baš kao što se sol miješa sa svim vrstama hrane da bi je pretvorila u nešto ukusno. “Dopirao je do ljudskih srca krećući se među njima kao Onaj koji im je želio blagostanje. ... Susretao ih je na njihovim svakodnevnim dužnostima pokazujući zanimanje za njihove svjetovne djelatnosti.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 111; u izvorniku 151) Upravo zato se “ne trebamo odreći održavanja društvenih veza. Ne trebamo se ograditi od drugih. Da bismo dospjeli do svih društvenih slojeva, moramo ih pronaći tamo gdje se nalaze.” (*Isusov život*, str. 111; u izvorniku 152)

Kristova metoda približavanja ljudima — da ih ohrabri i blagoslovi — očita je čak i u pretvaranju vode u vino. Voda se može promatrati kao znak našeg krštenja u Krista, a čisti, neprevreli sok od grožđa Njegovu prolivenu krv za naše otkupljenje. Štoviše, Isus je zamijenio fermentirano vino, koje je otupilo ljudska osjetila, svježim i okrepljujućim sokom od grožđa koji im je pomogao da se vrate razumnom razmišljanju.

Čudo u ribnjaku Bethesdi (Ivan 5,1-9)

Tjelesna bolest često podrazumijeva kršenje duhovnih zakona. Naš ljudski mehanizam je cjelovita i uzajamno povezana tvorba. Sve što utječe na jednu dimenziju, utječe i na drugu. Ali moramo biti pažljivi da ne osuđujemo druge pripisujući sve tjelesne bolesti svjesnom kršenju Božjeg zakona jer su sva ljudska bića u jednom trenutku podlegla grijehu. Bolno je i obeshrabrujuće za one koji pate od grijeha kada im se kaže da zaslužuju ono zbog čega pate. Poput Isusa, naš nježan i suosjećajan stav treba nadvladati naš nagon da prvo ispravimo ljude prije nego što im pomognemo. Isus pokazuje ovo načelo na djelu u izvještaju o čudesnom izlječenju hromog čovjeka na ribnjaku Bethesdi.

Kako je ohrabrujuće i poučno što se Isus ne upušta u kritičku analizu uzroka čovjekovog stanja. Zar nije patio dugih 38 godina od ove teške bolesti? Zašto još pridodavati njegovoj krivnji i patnji? Kao Kristovi sljedbenici, moramo se usredotočiti na rješenja problema, a ne isključivo na sam problem. Činilo se da je ovaj čovjek bio najjadniji i najbeznadniji pod trijemovima Bethesde, tako da ga je Isus izabrao kako bi pokazao da želi upotrijebiti svoju božansku moć i pomoći onima koji su najbеспomoćniji.

Zapazite da u ovom konkretnom slučaju Isus nije pitao čovjeka vjeruje li ili ne, već samo želi li biti zdrav. Tada je Isus zapovjedio čovjeku da ustane, uzme svoju postelju i hoda. Čovjek nije sumnjao niti čekao da ozdravi; odmah je postupio po Isusovoj zapovijedi. Isto tako i mi, bez obzira na naše naizgled beznadne tjelesne i duhovne izazove, trebamo pogledati u Isusa i živjeti. Koliko god dugo i naporno tražili odgovor na drugim mjestima, odgovor stoji odmah pred nama u osobi našega voljenog Spasitelja.

Usadite u svoje srce Božji odgovor na sve vrste bolesti koje sakate dušu i tijelo: "Ne čekajte da osjetite kako ste ozdravili. Vjerujte Njegovoj riječi i ona će se ispuniti! ... Kakva god može biti loša navika i velika strast koja je dugim popuštanjem vezala i dušu i tijelo, Krist je može odriješiti. On čezne da to učini." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 152; u izvorniku 203)

Tvrda srca (Ivan 5,10-16)

Tvrda srca, ako se dugo njeguju u takvom stanju, potpuno će otvrdnuti. Srca farizeja od početka su bila okrenuta protiv Isusa jednostavno zato što se nije uklapao u njihov kalup pobožnosti i jer se nije pridržavao strogih i sitničavih pravila i predaja. Baveći se praznim ceremonijama, svjesno su zapostavljali ozbiljnija pitanja koja se tiču spasenja. Dok su stajali pred hodajućim čudom — nekadašnjim beznadnim i bes-

pomoćnim čovjekom koji desetljećima nije mogao hodati i kojega je Isus upravo iscijelio na ribnjaku Bethesdi, vjerski vođe su bezosjećajno previdjeli jasan razlog za slavljenje Boga. Umjesto toga, oni su se brinuli za pravilno svetkovanje subote.

Ovi vođe, koji su bili svjedoci iscjeljenja, bili su potpuno opsjednuti propisima o suboti. Zato su ga oštro ispitivali o tome zašto je nosio prostirku u subotu, kao što mu je Isus rekao da učini. Bili su uznemireni što je čovjek nosio svoju prostirku, a nije ih zanimala patnja ili dobrobit ovog čovjeka koji se nije mogao pokrenuti desetljećima a koji se sada ponašao kao da je u najboljim godinama. Ali Isus, Stvoritelj i Gospodar subote, namjerno je učinio mnoga čuda u subotnji dan kako bi sasvim jasno pokazao da je ovaj dan trebao biti blagoslov za čovječanstvo, a ne teret ili prokletstvo.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Kako biti uravnotežen i biti u svijetu, a u isto vrijeme ne biti dio njega?

2. Što se tiče rasprave o čudima, kako razumijemo razliku i sličnost između *dunamisa* i *semeiona*? Koje primjere nalazimo u spomenutim Kristovim čudima? Uklapa li se čudo istjerivanja demona u kategoriju *semeiona*? Objasnite.

3. U čemu se sve krije opasnost da naša srca otvrdnu i mi budemo zarobljeni u stanju u kojem ne težimo promjeni svojeg mišljenja? Kako se možemo zaštititi od ludosti da vjerujemo u svoje sebične misli i odbacimo duh zakona ljubavi? Što kažete na stav: "Bit će po mome ili neće biti nikako."?

Pokazatelji božanstva

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 9,1-34; Ivan 11,1-44; Ivan 6,14.

Razmislite o zadivljujućoj činjenici da se Sin Božji, koji postoji vječno, odrekao svoje božanske naravi i postao Bog u tijelu. Ova zapanjujuća istina obilato je potkrijepljena u Svetom pismu. Naše ograničene ljudske sposobnosti teško mogu shvatiti neograničenu stvarnost. Kako bi nam pomogao u ovom nastojanju, Bog je učinio sve da shvatimo, koliko god je to moguće, ovu biblijsku istinu važnu za spasenje.

Ovog ćemo tjedna razmotriti tri čuda koja stoje kao dokazi Kristove božanske naravi. Ova čuda svakako pružaju dodatni dokaz da je Isus bio više od običnog čovjeka. Razmotrimo kao primjer Njegovo preobraženje na gori. Tamo je Njegov uži krug od trojice učenika bio svjedok Njegove blistave, božanske slave. Odjednom se On “preobrazi pred njima; lice mu zasja kao sunce, a haljine postadoše bijele kao svjetlo” (Matej 17,2). Štoviše, ovom su čudu jasno posvjedočili uskrslu Mojsije i uzneseni Ilija.

Ili tko može zaniijekati Isusovo božanstvo kad je učinio čudo nahranivši pet tisuća ljudi? Takav fenomen je bio jedinstven, bez presedana u povijesti. Neki su vjerovali; a opet, što je čudno, drugi nisu usprkos jasnim dokazima. Kako ih je samo ta tvrdoglavost i oholost dovela u tragično stanje da vide tamu umjesto Svjetla svijeta koje stoji pred njima. Veliki Ja Jesam, kojega je i njihov poštovani prorok Mojsije poznao, boravio je među njima, ali oni Ga nisu primili kao svojeg Mesiju.

Ovozemaljski, kratkotrajni kruh, kojim je nahranjeno pet tisuća ljudi, trebao je usmjeriti pozornost naroda na Krista, Kruh života, koji daje i održava ne samo tjelesni život, već i vječni život. Razmišljajući dalje o izrazu “Ja Jesam” u kontekstu Ivanovog evanđelja, shvaćamo da je Ivan posebno skretao pozornost na prikaz Boga koji je otkriven Mojsiju kod gorućeg grma: “*Ja sam koji jesam*, reče Bog Mojsiju.” (Izlazak 3,14) Isus je ovo ime primijenio izravno na sebe u izjavama kao što su: “Ja sam put, istina i život.” (Ivan 14,6), i: “Ja sam uskrsnuće i život.” (Ivan 11,25).

U Ivanu 9,1-34 prikazuje se Isusova božanska sila koja se također očitovala u iscjeljenju slijepca od rođenja i, što je još pojačano u Ivanu

11, u nevjerojatnom čudu uskrisenja Lazara. U sljedećem dijelu detaljnije ćemo proučiti ova dva čuda.

DRUGI DIO: Komentar

Kakav će to biti zadivljujući događaj kada ugledamo Isusovo lice i naše smrtno tijelo bude preobraženo, oblikovano po Njegovom besmrtnom, slavnom tijelu! Upoznavat ćemo Ga, osjećati Njegovu ljubav i provoditi vječnost u Njegovoj prisutnosti i nikada nećemo iscrpiti temu Njegove neusporedive ljubavi niti potpuno shvatiti Njegovu vječnu narav.

“Ovo je uistinu prorok” (Ivan 6,14)

Kada je Krist nahranio pet tisuća ljudi s nekoliko jednostavnih namirnica koje su činile ručak jednog dječaka, svjedoci čuda rekli su o Isusu: “Ovo je uistinu prorok koji ima doći na svijet.” (Ivan 6,14) Ove riječi podsjećaju na Mojsijeve riječi koje ukazuju na jednu od Isusovih značajki: “Proroka, kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti Jahve, Bog tvoj: njega slušajte!” (Ponovljeni zakon 18,15)

Logično je zaključiti da je Mojsije predlika Isusa. Mojsije i Isus slični su u svojem poslanju oslobađanja ljudi iz ropstva. Od svih biblijskih likova Mojsije se najviše približava Isusu u Njegovoj službi posredovanja. Nakon što su se Izraelci u pustinji pobunili protiv Boga klanjajući se zlatnom teletu, Mojsije je ponudio da umre umjesto njih, kao njihova zamjena. Dirljiv izvještaj o Mojsijevom preklinjanju Boga da poštedi živote svojeg pobunjenog naroda opisan je u Izlasku 32,32. Ovdje vidimo Mojsija kako se obraća Bogu govoreći: “Ipak im taj grijeh oprosti ... Ako nećeš, onda i mene izbriši iz svoje knjige koju si napisao.”

Mojsijeva samopožrtvovna odanost koju je pokazao prema svojem zabludjelom narodu i molba da umre umjesto njih vrijedne su divljenja. Ali takva milosrdna ponuda ne može oprostiti grijeh i ublažiti njegovu kaznu — smrt, jer samo žrtva božanskog “proroka” Isusa može postići nešto takvo. Jedino Isus posjeduje potrebnu pravednost i život koji može zamijeniti naš grijeh i našu smrt.

Iscjeljenje slijepca od rođenja (Ivan 9,1-34)

Kao što smo vidjeli prošlog tjedna u izvještaju o hromom čovjeku, on je u tom beznadnom stanju bio 38 godina. Ali ovaj čovjek u Ivanu 9 bio je “slijep od rođenja” (Ivan 9,1). Zamislite da nikada niste imali ništa priliku vidjeti!

Štoviše, ako njegovom tjelesnom stanju dodamo i stalne uvrede koje je trpio, ovaj jadni čovjek ne samo da je patio tjelesno, već je patio

i duhovno, duševno i emocionalno. Prema općem shvaćanju tadašnjeg društva, oni koji su bolesni pate zbog vlastitih grijeha ili grijeha svojih roditelja. On je stoga bio uvjeren da na njega kao na krivca zbog njegovog stanja gledaju ne samo ljudi, već da ga i Bog gleda s neodobravanjem.

Ovo pogrešno shvaćanje također je bilo ukorijenjeno u umovima učenika, pa otuda i njihovo pitanje: "Rabbi, tko je sagriješio, on ili njegovi roditelji, da se slijep rodio?" (Ivan 9,2) U načinu razmišljanja oni su bili slični mnogim današnjim dobronamjernim kršćanima koji su u zabludi dok bolesnom pripisuju krivnju na isti način. Slično tomu, zavedeni prijatelji pokušali su Joba okriviti za njegovu strašnu tragediju i bolest. Mi trebamo učiti iz njihovih pogrešaka. Zašto ne bismo umjesto toga slijedili Isusov primjer usredotočujući se na rješenje, a ne na problem? On je došao na ovaj svijet ne da osudi, već da spasi (vidi Ivan 3,17).

Isusov odgovor podigao je na višu razinu viđenje učenika o Njegovom poslanju. Bog je želio iskoristiti sljepoću ovog čovjeka kako bi otkrio svoju snagu iscjeljenja. Štoviše, ovo čudo trebalo je otkriti da je Krist davatelj vječnog života i mudrosti, nadahnjujući ljude svjetlom svoje istine i spasenja. Krist je povezo svoje djelo s danjim svjetlom rekavši: "Dok je dan, meni treba činiti djela onoga koji me posla. Dolazi noć, kad nitko ne može raditi. Dok sam na svijetu, svjetlo sam svijeta." (Ivan 9,4.5)

Zanimljivo je i ironično da su vjerski vođe, s neoštećenim vidom, tvrdoglavo odbijali svjetlo koje je iz Krista sjalo svuda oko njih. Tako su svojevoljno sve dublje tonuli u duhovnu tamu, sve dok njihovo sljepilo više nije moglo primiti pravo svjetlo. Nasuprot tomu, otvorenost slijepca prema Kristovom svjetlu ne samo da mu je omogućila da vidi tjelesnim očima, već mu je omogućila i prosvijetljen duhovni vid kojim je prepoznao Isusa kao Božjeg Sina koji je jedini dostojan obožavanja.

Isus je svakako mogao odmah izliječiti ovog slijepca. Ali vođen svojom božanskom mudrošću, On je želio da slijepac sudjeluje u vlastitom procesu izlječenja. Nakon što je od pljuvačke napravio glinu, Spasitelj je namazao slijepčeve oči. Ruke koje su napravile i stavile melem bile su ruke samog Iscjelitelja i Stvoritelja, onoga koji je oblikovao Zemlju i zvijezde. Tako pomazan glinom, slijepac je poslušao Kristove riječi i odmah otišao u kupalište Siloe da se umije. Nakon tog čina odmah je izliječen. Usporedite ovaj događaj sa starozavjetnim događajem o Naamanu, vojskovođi aramskog kralja. Naamanu je prorok Ilija naložio da se opere sedam puta u rijeci Jordanu da bi se izliječio od gube. U početku se Naaman oštro protivio, ali onda je popustio, oprao se i tako se na čudesan način očistio od gube.

Mokra glina nije sadržavala nikakva čarobna svojstva; Krist je bio pravi Iscjelitelj, a ne tvar koju je primijenio pri izlječenju. Spasitelj je samo koristio ovu tvar kao kanal za svoju iscjeljujuću moć. Također, možemo tvrditi i da je Isus primjenjivao jednostavne lijekove kako bi potaknuo njihovu upotrebu u liječenju. "Ali je Krist ipak koristio jednostavna sredstva iz prirode. Premda nije pružao podršku liječenju lijekovima, odobrio je uporabu jednostavnih i prirodnih pripravaka." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 681; u izvorniku 824)

Je li Isus sposoban i voljan iscijeliti i nas danas, trenutačno ili postupno, putem čuda i jednostavnih lijekova? Kako trebamo sudjelovati u Njegovoj službi liječenja kao Njegovi predstavnici? Razmislite o sljedećoj nadahnutoj izjavi: "On je i danas isto tako spreman iscijeliti bolesnog kao kad je bio osobno na Zemlji. Kristove su sluge Njegovi predstavnici, provodnici Njegovog djelovanja. On želi preko njih upotrijebiti svoju iscjeljujuću silu." (*Isusov život*, str. 681; u izvorniku 823,824)

Lazarovo uskrsnuće (Ivan 11,1-44)

Isus je rekao Marti: "Ja sam uskrsnuće i život. ... Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će." (Ivan 11,25) Zapazite da Isus opet koristi božansko ime "Ja sam" kako bi istaknuo da On ne daje samo život, već da je On sam Život. Ovo obećanje potvrđuje ispunjenje onog svečanog trenutka kada će se Isus vratiti da odvede svoje voljene kući. Oni koji spavaju u Kristu, bit će o uskrsnuću probuđeni u djeliću sekunde, kao da nije prošlo nikakvo vrijeme od trenutka njihove smrti.

Oni koji počivaju u Isusu počivaju kao da su već uskrsli, jer već sudjeluju u Kristovom vječnom životu. Isus je potvrdio ovu veličanstvenu istinu uvjeravajući svoje učenike: "Jer ja živim i jer ćete i vi živjeti." (Ivan 14,19) Sam Isus je i Život i Životodavac. Vjerujući u ove biblijske istine, ne trebamo se plašiti smrti. U svojoj Prvoj poslanici Ivan ponavlja ovu istinu: "A ovo je to svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni, i taj je život u njegovom Sinu. Tko ima Sina, ima život; tko nema sina Božjega, nema života." (1. Ivanova 5,11.12)

Ova veličanstvena nada svijetu je očajnički potrebna, jer apsolutno nitko nema život osim Krista. On je jedino savršeno rješenje za propast u koju srlja čovječanstvo. Ova istina je najradosnija vijest i tu vijest moramo navijestiti umirućem svijetu! "U Kristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečeni život. ... Kristovo Božanstvo je pouzdano obećanje vječnog života svakom vjerniku." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 435; u izvorniku 530)

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Razmotrite biblijski izraz “prorok”. Zašto Biblija spominje Isusa kao jednog od proroka? Ovo može zbuniti neke ljude jer On nije bio samo prorok. Na primjer, muslimani vjeruju da je Isus prorok. Međutim, mi vjerujemo da je On više od toga: Isus je Božji Sin i Spasitelj svijeta.

2. Mojsije je služio kao model Krista dok se zalagao za Božji buntovni narod. Krist se zalagao za one koji su Ga razapinjali. Koja je osoba u Djelima apostolskim najbliža Isusu u zalaganju za svoje neprijatelje? Kako nam takva paralela može pokazati kako trebamo gledati na naše progonitelje?

3. Zašto je duhovno sljepilo neizlječivo bez Božjeg iscjeljujućeg zahvata?

4. Isus je rekao da grijesi roditelja nisu izazvali patnju slijepca. Kako onda pomiriti ovu istinu s tekstom iz Izlaska 20,5 (Suvremeni hrvatski prijevod): “Kažnjavam one koji me mrze i njihove potomke do trećeg i četvrtog koljena.”?

5. Kako objasniti strah vjernika od smrti?

Poruka u pozadini — Proslav

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 1,9-13; Ivan 1,14.18; Ivan 17,1-5.

Više nego bilo gdje drugdje u Svetom pismu, Ivanovo evanđelje hrabro objavljuje, precizno i snažno, istinu da je Isus Bog. Kao vječni Bog, Isus prethodi stvaranju i samoj vječnosti. Voljeni učenik se tako duboko zadržava na temi Isusovog božanstva kako bi osvijetlio kozmičku istinu da je Riječ postala tijelo.

Kao što Mojsije počinje Stari zavjet iznoseći istinu o stvaranju, tako i Ivan čini u Novom zavjetu. Na taj način stvaranje i Stvoritelj, Riječ koja je Bog — ujedinjuje Stari i Novi zavjet. Učvršćujući svoje evanđelje u stvaranju, Ivan daje teološko sidro za svaku drugu raspravu koja će uslijediti.

Za Ivana je tema o Isusu kao Stvoritelju imala životnu važnost jer je Sotona, veliki varalica, mrzio istinu o Kristovom božanstvu i Njegovoj jednakosti s Bogom. Pred kraj prvog kršćanskog stoljeća u crkvu su se pomaklo uvukla mračna krivovjerja. Gnostički heretici doveli su u pitanje stvarnost Isusovog božanstva, šireći sumnju u Njegovo utjelovljenje. Ova opasna pojava dogodila se tridesetak godina nakon pisanja sinoptičkih evanđelja. Posljedično, to je unijelo obeshrabrenje među vjernike i snizilo njihov duhovni moral.

Prvih osamnaest redaka služe kao uvod u ostatak njegovog evanđelja. Oni pružaju nepokolebljivu, sažetu i kompaktnu teološku izjavu o Kristovom božanstvu. Krist Riječ je Bog i uvijek je to bio. On je Stvoritelj, Život i Svjetlo; i bez obzira na to, postao je i ljudsko biće, rođen od Boga, i pokazao svoju ljubav, milost i slavu još prije stvaranja.

DRUGI DIO: Komentar

Božanski *Logos* (Riječ) u Ivanu 1,1 označava Božju volju izraženu preko Riječi, kao i Njegovu stvaralačku moć. I preko stvaranja i preko otkrivenja Bog je jasno objavio svoj karakter i svoja djela, kao što je opisano u Svetom pismu. I sada se Bog otkriva preko utjelovljenja svojeg Sina. U našem umu ne treba biti mjesta sumnji u Božju ljubav prema nama jer se ta ljubav očitovala u Isusu.

Sjećate li se kako je Gospodin odgovorio Filipu kada ga je ovaj zamolio da im pokaže Oca? Isus je rekao: “Toliko sam vremena s vama ... i ti me, Filipe, nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako veliš: ‘Pokaži nam Oca!’?” (Ivan 14,9)

“Došavši prebivati među nama, Isus je trebao otkriti Boga i ljudima i anđelima. On je bio Riječ Božja — Božja misao koja se mogla čuti.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 7; u izvorniku 19) Ovakav izraz Božjeg karaktera postojao je, kao što nam govori Ivan, od samog početka. Što Ivan misli kada kaže “u početku”? U grčkom izvorniku nedostaje određeni član. Odsutnost određenog člana u grčkom ne podrazumijeva određeno vrijeme, koje se može odrediti ili izračunati, već neodređeno vrijeme koje seže dalje od svakog početka. Drugim riječima, Riječ, Isus, bila je oduvijek tu, ona je pretpostojanje, tu je prije nego što je bilo ikakvog stvaranja.

Riječ je postala tijelo (Ivan 1,14.18)

Logos se može shvatiti kao istina, savršeno postojanje, savršeno mišljenje i izraz. U grčkoj misli *logos* je bio nejasan pojam, koji je lebdio nad čovječanstvom a da ga nije naseljavao. Međutim, Krist, Riječ, nije bio neki nejasan filozofski pojam, već stvarna i opipljiva stvarnost koja se mogla vidjeti i dodirnuti. On je bio jedinstven, autentičan Sin Božji.

Kada je Krist postao tijelo po našem obličju (a ne po istovjetnosti), Njegova ljudska narav prikrila je Njegovo božanstvo; ipak, On je ostao u potpunosti Bog. Postao nam je sličan da bi suosjećao s nama; ali je ostao drugačiji da bi nas spasio. Kakav zadivljujući čin božanske poniznosti da je Bog postao čovjek! Ne možemo u potpunosti shvatiti ovu tajnu božanske ljubavi, ali moramo je cijelim srcem cijeniti i prihvatiti. U mnogim svjetskim religijama čovjek uzalud pokušava postići duhovni uspon do stanja takozvanih “bogova”; ali u kršćanstvu Bog se spušta na našu razinu da bi nas našao tamo gdje jesmo.

U Ivanu 1,14 Isus se opisuje preciznim i jedinim pridjevom *monogenous*, “jedinorođeni”, što doslovno znači “jedinstven”. Ova jedinstvenost je toliko važna i toliko nužna da o njoj ovisi naše spasenje. Jer bez toga bismo zauvijek bili osuđeni na smrt u svojim grijesima, umjesto da doživimo otkupljenje pravednošću i životom Jedinorođenog Sina Božjeg.

Riječ “Jedinorođenac” (Ivan 1,14.18) pogrešno je primjenjivana u kršćanskoj povijesti na načine koji se biblijski ne mogu potkrijepiti — naime, da je u nekom neodređenom i dalekom vremenu, prije nego što je išta bilo stvoreno, Sin rođen ili stvoren od vječnog Oca. Ali ova misao je pogrešna. Krist je bio začetnik i Stvoritelj svega, a ne stvoreno biće. Ivan bez ikakvog ustručavanja tvrdi da je Krist bio Bog i s Bogom od

vječnosti: “Sve je po njoj postalo i ništa što je postalo nije bez nje postalo.” (Ivan 1,3)

Da, tajnu utjelovljenja teško je shvatiti jer je beskonačni Bog nastojao doprijeti do naših ograničenih umova kako bi nas spasio. I da bi to učinio, Bog je otišao do krajnjih granica — žrtvovanja svojega jedinog Sina. Ovo je bio krajnje radikalna čin. Krist je dragovoljno ponizio sebe, postao čovjek i umro za grešno čovječanstvo. On je dragovoljno zamijenio svoju vječnu narav da bi zauvijek zadržao našu ljudsku. Umjesto da ostane potpuno Bog, sada je On i potpuno Bog i potpuno čovjek. Kakvo opipljivo očitovanje samopožrtvovne ljubavi prema cijelom svemiru!

Utjelovljeni Sin Božji “nastanio se” među nama (Ivan 1,14). “Nastaniti se”, grčki *skenoo*, doslovno znači da je On “razapeo šator” među nama. Ovaj nas pojam vraća u Izlazak 25,8, kada Bog kaže Mojsiju: “Neka mi sagrade Svetište da mogu boraviti među njima.” Ideja da Bog želi stalno biti s nama jedna je od glavnih tema cijele Biblije. Bog ne želi biti privremeni stanovnik, već stalni dio ljudske zajednice. Zato je ime utjelovljenog Boga “Emanuel” — Bog s nama.

U vezi s ovim zadivljuje nas čast koju nam Bog ukazuje dok boravi među nama. Opipljivi znak da nas netko voli jest želja te osobe da bude s nama. Vidite, ljubav *agape* uvijek traži zajedništvo. Zato ima toliko smisla Isusovo obećanje Njegovim učenicima: “Kad odem te vam pripravim mjesto, vratit ću se da vas uzmem k sebi i da vi budete gdje sam ja.” (Ivan 14,3) Ova predivna istina treba nas ispuniti svetom radošću zbog prednosti što možemo iskusiti Njegovu prisutnost ovdje, kako bismo mogli prebivati s Njim zauvijek u savršenstvu Neba.

Čuti ili ne čuti Riječ (Ivan 1,9-13)

Ovaj podnaslov također se može preoblikovati i kao “vidjeti ili ne vidjeti Riječ”. Čini se besmislenim nijekati postojanje svjetlosti koja nas obasjava; isto tako, bilo bi nerazumno imati uši, a ne slušati. Glas istine vrlo je jasan i glasan, ali se ljudi oglašuju; i tako se slavna svjetlost Evanđelja posvuda razlijeva, ali ljudi prihvaćaju tamu. U općem smislu ovaj fenomen je dio tajne bezakonja.

Takva pobuna podsjeća nas na Božje čuđenje zbog pogrešnih odluka Njegovog naroda, odluka koje nemaju nikakvog smisla. “Jer, Riječ je posve blizu tebe, u tvojim ustima i u tvome srcu, da je vršiš. ... Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj ... da živiš ti i tvoje potomstvo.” (Ponovljeni zakon 30,14.19.20) Pobuna protiv Božjeg svjetla i života izborom tame i smrti, samo je slijeđenje Luciferovog tragičnog primjera.

Teme koje se ponavljaju — vjerovanje/nevjerovanje

Bog je svim svojim stvorenjima dao slobodu izbora kako bi Ga mogla slobodno voljeti. Međutim, ona često, na vlastitu štetu, zloupotrebljavaju tu slobodu. Neki idu toliko daleko da kažu da je bilo koji izbor, pogrešan ili ispravan, dobar, sve dok mi biramo. Na kraju krajeva, oni tvrde da im Kristova smrt na križu daje slobodu izbora i imunitet od posljedica.

Međutim, takvo razmišljanje je vrlo opasno jer potiče ljude da budu nemarni u pogledu svojih izbora. Isus je umro na križu da bi nas spasio od grijeha i dao nam vječni život. Sloboda izbora dana je čovječanstvu prije križa i događaja u rajskom vrtu. Dakle, iako je sloboda izbora uvijek dostupna čovječanstvu, moramo ohrabriti one koji su u napasti od donošenja pogrešnih izbora, da izaberu ono što je ispravno u Božjim očima. Neki kažu da ishod nije toliko bitan jer se svi otpadnici na kraju vraćaju Bogu. Međutim, mnogi to ne čine, iako je Bog uvijek voljan oprostiti i vratiti k sebi svoje glave, naravno, ako oni odluče vjerovati u Njega.

Teme koje se ponavljaju — slava (Ivan 17,1-5)

Znajući da je došao Njegov čas, Isus se spremno suočio s križem. Ali On je također vidio i radost i slavu koje su Ga čekale. Zajednička misija spasenja o kojoj su se Otac i Sin dogovorili od postanka svijeta trebala je biti uspješno izvršena. Đavao će uskoro biti odlučno pobijeden na križu.

U svojem herojskom činu spašavanja onih koji vjeruju u Njega, Krist je sišao do najvećih dubina da bi zatim bio podignut u slavi. Pavao potvrđuje ovu činjenicu kada kaže da je Krist “ponizio sam sebe postavši poslušán do smrti, i to do smrti na križu. Zato ga Bog podiže na najvišu visinu i dade mu jedincato ime koje je iznad svakoga drugog imena.” (Filipljanima 2,8.9) Vidite li kako Pavao suprotstavlja radost i sramotu u Kristovom spasonosnom djelu? Možemo, dakle, reći da je za Krista iščekivanje spasenja čovječanstva bilo veličanstveno iskustvo, usprkos sramoti koju je pretrpio na križu: “Koji namjesto određene mu radosti podnese križ ne mareći za sramotu te otada sjedi s desnu Božjeg prijestolja.” (Hebrejima 12,2)

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Kako su Isusa Njegove riječi predstavljale dok je bio ovdje, na ovom svijetu?

2. Jeste li ikada posumnjali u karakter Boga Oca? Zašto? Razmislite o Isusovim riječima Filipu, da je vidjeti Njega isto što i vidjeti Oca. Kako ove riječi mogu ukloniti vaše sumnje?

3. Kako se značenja izraza “jedinstven” i “jedinorođeni” odnose na jedinstveno spasenje koje nam je ponuđeno u Kristu?

4. Krist će zadržati svoju ljudsku narav za vječnost. On je zauvijek promijenio svoju vječnu narav tako što je postao potpuno čovjek i potpuno Bog. Kako ova činjenica utječe na vaš život sada i na vašu nadu u budućnost?

5. Ako bismo vjerovali da je Isus umro ne da bi nas spasio od grijeha, već da bi nam dao slobodu izbora, kakav bi bio učinak ovog razmišljanja na donošenje ključnih odluka u pitanjima poslušnosti i neposlušnosti? Neki misle da je Bog neutralan kada je u pitanju donošenje naših odluka. Ako je tako, kako pomiriti ovu misao s Božjim poticajima da donosimo ispravne odluke?

6. Kako pomiriti slavu i sramotu u Kristovom životu i službi? Jeste li ikada doživjeli da vas drugi ismijavaju zato što vjerujete u Krista? Kako bez obzira na to možemo biti uzvišeni pred Bogom?

Svjedoci o Kristu kao Mesiji

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 1,35-39; Ivan 1,43-46.

Isus, Izvor svake istine, obasjao je svijet svjetlom istine i tako povećao količinu svjetla koje je dano svakome na ovom svijetu. Usprkos obilju uvjerljivih dokaza, u Njegovom okruženju bilo je onih koji su ipak odlučili okružiti se tamom. Puni predrasuda i zaslijepljeni ponosom, nisu željeli čuti istinu i vidjeti svjetlo. Božje srce je puno tuge kada se to dogodi, ali u svojoj ljubavi On nam dopušta da donosimo izbore, čak i pogrešne.

U ovoj pouci bit će posebno naglašeno svjedočenje nekoliko očevidaca, kao što su Ivan Križitelj i njegova dva učenika — Andrija i Ivan. Također ćemo razmotriti iskustva Filipa i Natanaela, kao i Nikodema, farizeja i uglednog člana Velikog vijeća, koji je otvorio svoje srce svjetlu Božje istine. Njegovo svjedočanstvo bilo je snažno i uvjerljivo jer je puno riskirao suprotstavljajući se svojim moćnim suvremenicima. U noćnom razgovoru s Nikodemom, Kristova usta izgovorila su najljepše biblijsko obećanje: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedino-rođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni.” (Ivan 3,16)

Vraćajući se na Ivana Krstitelja, moramo se zapitati: Zašto bi Ivan, koji je bio poštovan i kome su se ljudi divili, dao svijetu bilo što drugo osim istinitog svjedočanstva o Isusu? Ivan u cijelom evanđelju potvrđuje da je Isus prorečeni “Jaganjac Božji koji uzima grijeh svijeta!” (Ivan 1,29) i da se ovo proročanstvo sada ispunilo pred očima ljudi. Suočeni sa svjedočanstvima takvih očevidaca, zar ne bismo trebali čvrsto vjerovati da je Krist naš živi Spasitelj i Gospodin?

DRUGI DIO: Komentar

Svjedočanstvo Ivana Križitelja

Židovi su u Kristovo vrijeme imali svoje zamisli o dolasku Mesije i bili su nepokolebljivi u tome da se sve mora uklapati u njihove uredne planove. Sumnjali su da je Ivan Križitelj možda mesija, ali on je svjedočio za sebe da je samo preteča pravog Mesije i da ga je Bog poslao da Mu

pripremi put. Ubrzo zatim Ivan je ukazao na Isusa kao na “Jaganjca Božjeg”. Ali Isus i Njegova žrtva za naše grijehе nisu bili u skladu s očekivanjima židovskih vođa o kralju mesiji koji će pobijediti njihove tlačitelje, vladati Izraelom i na kraju cijelim svijetom.

Neki skeptici u današnje vrijeme nemaju mnogo poštovanja ni prema biblijskom pojmu žrtve. Oni ukazuju na Kristovu žrtvu da bi opravdali svoju ravnodušnost. Ovi skeptici tvrde da Isus nije morao proliti svoju krv za spasenje grešnog čovječanstva. Jednostavno nas je mogao spasiti pokazivanjem svoje ljubavi i činjenjem čuda. Ali život je, kako nam Biblija kaže, u krvi, a izgubljenom čovječanstvu bio je potreban život koji je u Sinu. Anđeli nisu mogli ostvariti ovaj podvig u ime čovječanstva jer pozajmljuju život od Vlasnika života. Zašto bi u protivnom Bog naredio da se prinose bezbrojne žrtve nevinih životinja ako ne da bi ukazao na nužnost Kristove nevine krvi za oprost grijehа i davanje vječnog života?

Zbog toga je Ivan jasno rekao da on nije Mesija (Ivan 1,20) ili Svjetlo, već samo svjedok ispunjenja biblijskog proročanstva. Ivan je dvaput potvrdio da je Isus Jaganjac Božji, ispunjenje i vrhunac sustava žrtvovanja. Ovu istinu je rekao prisutnom mnoštvu čim je ugledao Isusa, a tu istu istinu potvrdio je i dvojici svojih učenika (vidi Ivan 1,29.36).

Ivan Križitelj, očevidac Isusovog krštenja, čuo je Očev glas koji je objavio da je Isus Njegov ljubljени Sin koji je po Njegovoj volji. I Duh Sveti je sišao i ostao na Isusu dok je Bog osvjedočio Ivana u Spasiteljevo božansko podrijetlo. Zato je Ivan rekao: “I ja to vidjeh i svjedočim da je on Sin Božji.” (Ivan 1,34) Suočen s ovom izjavom, čovjek se mora zapitati koliko je još dokaza potrebno skeptiku da vjeruje. Nažalost, ako netko odluči sumnjati, to je siguran način da nikada ne izide iz mraka.

Dvojica Ivanovih učenika (Ivan 1,35-39)

Dvojica učenika Ivana Križitelja, Andrija i Ivan, pisac evanđelja, već su čuli njegovu propovijed o ispunjenju starozavjetnog proročanstva o Kristu. Pa kada je njihov učitelj usmjerio njihovu pozornost na Isusa, velikog Učitelja koji je stajao pred njima, oni su povjerovali i odlučili Ga slijediti. Andrija i Ivan mogli su za svaku Isusovu riječ i potez biti kritički i osuđivački raspoloženi, poput farizeja, ali su dopustili Duhu Svetome da djeluje na njihovo srce. Oni su vjerovali u ozbiljnost i istinitost nepobitnog biblijskog svjedočenja Ivana Križitelja.

Može se postaviti pitanje kako znamo da je drugi učenik o kojem se govori bio Ivan, “učenik koga Isus ljubljаše”? Andrija se konkretno spominje po imenu, ali je Ivan, koji je vjerojatno bio skroman ili suzdržan pa nije spomenuo sebe po imenu, doista taj drugi učenik. Andrija je

upoznao svojeg brata Petra s Isusom. Andrija, Petar i Ivan bili su prva trojica koja su činila jezgru prvobitne dvanaestorice učenika. “Ostavivši Ivana [Krstitelja], otišli su potražiti Isusa. Jedan od dvojice bio je Andrija, Šimunov brat, a drugi evanđelist Ivan. To su bili Isusovi prvi učenici.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 99; u izvorniku 138)

Očito su ova dva učenika, Andrija i Ivan, bili živo zainteresirani za Isusovo mesijanstvo i nevjerovatnu istinu koju će im On ponuditi. Obratite pozornost na njihov odgovor na Isusovo pitanje kada su krenuli za Njim. “Što vi tražite?” upitao je. Suprotno našem očekivanju, raspitivali su se za Njegovo prebivalište.

“Rabbi, gdje boraviš?” (Ivan 1,38) Oni nisu željeli samo slijediti Isusa; željeli su ostati s Njim kako bi saznali više o Njegovom poslanju. I proveli su s Njim ostatak dana naučivši nevjerovatne stvari o Njemu. Što je s nama danas? Da li samo vjerujemo u Isusa, ali se ne zadržavamo u Njegovoj prisutnosti? Uživamo li u Njegovom društvu? Naš život može se promijeniti samo ako gledamo u Njega, baš kako je Ivan Križitelj poučio svoje učenike.

Filip i Natanael (Ivan 1,43-46)

Sada ćemo s Andrije, Ivana i Petra prebaciti žarište na Filipa i Natanaela. Filip je, osjetivši da njegov prijatelj Natanael ima predrasuda i svakako nije lakovjeran, pokušao iznijeti uvjerljivije dokaze o Mesiji, počevši od Mojsija i proroka. Kada Natanael nije mogao povjerovati čuvši da je Isus iz Nazareta, Filip se nije raspravljao niti ga je uvjeravao, već ga je jednostavno pozvao: “Dođi i vidi!” (Ivan 1,46) Zamijetite da je Isus koristio isti pristup prema Andriji i Ivanu kada ih je pozvao da dođu i sami se uvjere.

Postoji nešto silno i preobražavajuće u provođenju vremena s Kristom. Možemo s drugima raspravljati o teologiji i filozofiji zastupajući istinu, ali na kraju krajeva naše je svjedočenje najučinkovitije kada ih ljubazno i iskreno pozovemo da sami otkriju Isusa. U našem svjedočenju moramo se prvenstveno usredotočiti na pozivanje drugih da osobno upoznaju Isusa, a onda će mnoge nedoumice ili sumnje same po sebi nestati. Poučavanje doktrina je svakako važno, ali moramo početi s Isusom kao srcem svakog znanja.

Važno je primijetiti kontrast između Natanaelovog gledanja na Isusa i Isusovog gledanja na njega. Natanael je mislio da Isus nema ništa dobro u svojem karakteru samo zato što je došao iz Nazareta. Nažalost, i mi ponekad činimo istu stvar drugima. Stavljamo ih u određene ladice na osnovi etničke pripadnosti, rase, kulture ili drugih vidljivih razlika. Suprotno Natanaelovoj prvobitnoj procjeni, Isus se s pohvalom obratio

svojem sugovorniku koji će ubrzo postati Njegov učenik. Kada ga je Isus vidio, rekao je: “Evo pravog Izraelca, bez lukavstva!” (Ivan 1,47), što je ohrabrujući komentar koji ga je naveo da se više raspita o ovom Nazarećaninu. Kada je Natanael vidio Isusovu proročku sposobnost, odmah je povjerovao: “Rabbi! ... ti si Sin Božji! Ti si kralj Izraelov!” (Ivan 1,49)

Nikodemovo svjedočanstvo (Ivan 3,1-21)

Ivan je poseban po tome što se on u svojem izvještaju o Isusu ističe kao pisac koji se zadržava na osobnim susretima koje je Isus imao s određenim pojedincima, poput Nikodema i žene Samarijanke. Pri svojim susretima Isus nije pokazivao pristranost prema jednoj vrsti ljudi u odnosu na druge. Umjesto toga, nastojao je stupiti u kontakt sa svima koji su bili primljivi za istinu, bilo da se radi o visoko cijenjenom židovskom vođi kao što je Nikodem ili prezrenoj ženi Samarijanki.

Nikodem je bio farizej i važan član Velikog vijeća, najvišeg pravosuđnog tijela u judaizmu, koje je bilo najbliže domaćoj vlasti. Sastojao se od 71 člana i imao je tri tijela prema Mateju 27,41:

1. Svećenički glavari (vladajući veliki svećenik, umirovljeni veliki svećenici i članovi obitelji velikih svećenika). Ovo tijelo uglavnom su činili saduceji.

2. Književnici (uglavnom farizeji).

3. Starješine, koji su bili predstavnici glavnih aristokratskih obitelji.

Međutim, okruženje velikog svećenika postalo je korumpirano i Rim je to tijelo često potkupljivao.

Nikodemovo ime na grčkom doslovno znači “pobjednik nad narodom”. Bio je poznat po svojem bogatstvu, a također i kao istaknuti učitelj. Osjećao je snažnu potrebu za susretom s Isusom zbog svih neobičnih stvari koje je čuo o Njemu. Ali morao je biti oprezan. Nije smio učiniti ništa što bi uvrijedilo njegove kolege, narodne vođe, i nanijelo nepopravljivu štetu njegovim odnosima s njima. Ipak, Nikodem nije mogao zanemariti snažne dokaze da je Isus Mesija. Zato je noću došao k Isusu, kad je mogao uživati u privatnosti razgovora s Njim. Isus nam prilazi tamo gdje se nalazimo na našem duhovnom putu. Njemu baš i ne smeta kako mi dolazimo k Njemu, sve dok dolazimo iskrenog srca.

Nikodem je imao priliku ispitati duhovnu snagu Isusovog neokaljanoj karaktera i poštenja. Zato je poslije branio Isusa na Velikom vijeću, koje Ga je htjelo osuditi a da Ga ne sasluša, kao što vidimo u Ivanu 7,51. Zapazite napredovanje Nikodemovog iskustva s Isusom: sastao se nasamo s Njim učeći o pravom obraćenju; branio Ga je pred Velikim vijećem; a zatim, na kraju, hrabro je pomogao da se Njegovo tijelo skine s križa i sahrani.

TREĆI DIO: Primjena

Odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Razmislite o tome kako je Bog Otac pokazao uvažavanje prema svojem Sinu na Njegovom krštenju. Je li moguće da i vas Bog pogleda i kaže isto što je rekao za svojeg Sina, da ste vi Njegov ljubljani sin ili kći koja je Njemu po volji? Razgovarajte o ovome. Dok oblikujete svoj odgovor, obvezno pročitajte ohrabrujući odgovor na 76. stranici (u izvorniku 113) u knjizi *Isusov život*, prvi odlomak. Kako primjenjujete uvjerenje iz ovog odlomka u svojem svakidašnjem životu i kakvu promjenu to donosi?

2. Razmotrite Ivanovu izjavu o Isusu: “Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!” (Ivan 1,29) Kakva bi bila razlika kada bismo se prvo usredotočili na oslobađanje od grijeha, a zatim na Isusa, i tako preokrenuli dvije misli iznesene u ovom tekstu? Objasnite.

3. Kako vam Nikodemov susret s Isusom pomaže da svjedočite utjecajnim ljudima u društvu?

4. Usporedite Kristovo djelotvorno svjedočenje Nikodemu s Njegovim svjedočenjem Natanaelu. Što možete naučiti iz oba primjera?

Svjedočenje Samarijanaca

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 4,1-15; Ivan 4,16-26; Ivan 4,27-42.

Židovi su prezirali svoje samarijanske susjede. Prezirali su ih čak i više nego svoje rimske tlačitelje. Smatralo se da su Samarijanci pokvareni i neiskreni i da ih se treba kloniti po svaku cijenu. Zbog toga su putnici iz Galileje izbjegavali kraći put do Jeruzalema preko Samarije i umjesto toga išli dužim, zaobilaznim putem kroz Pereju.

Samarijanski problem nastao je kada je Tiglat Pileser III. (745.—727. pr. Kr.) odveo većinu stanovništva Izraela kao zarobljenike u Asiriju i tamo ih nastanio. Ovi Izraelci bili su pripadnici deset izgubljenih Izraelovih plemena. Da bi završio ovo djelo depopulacije, novi asirski kralj, Sargon II. (722.—705. pr. Kr.), protjerao je još više stanovnika sjevernog kraljevstva.

Da bi se asirsko kraljevstvo ujedinilo, stanovnici Asirije i mezopotamskih pokrajina dovedeni su u Izrael da ga ponovno nasele. Tako su se ovi došljaci pomiješali s ostatkom Izraela, i vjerski i etnički. Ovo je samo kratak pregled događaja. Druga negativna zbivanja koja su se dogodila kasnije, kada su se Izraelci vratili u svoju zemlju, kao što je pokušaj Samarijanaca da ometu napore hebrejskih izgnanika u obnovi, samo su doprinijela pogoršanju problema i produbljivanju etničkih napetosti između Samarijanaca i Židova.

DRUGI DIO: Komentar

Žena na zdencu (Ivan 4,1-15)

U susretu s ovom Samarijankom, Isus je išao protiv prihvaćenih običaja i strogih tradicija Židova, a sve s ciljem da bi je pridobio za svoje Kraljevstvo. Na primjer, Isus je razgovarao s njom, iako je bila žena iz Samarije. Zamolio ju je za uslugu, što nije bilo društveno prihvatljivo jer Židovi nisu imali posla s prezrenim i takozvanim “nečistim” ljudima, posebno sa ženom.

U kulturi onog vremena, traženje i primanje usluge od nekoga otvaralo je vrata prijateljstvu i obvezalo bi primatelja da uzvрати uslugu. Žena je bila iznenađena što je Isus, Židov, zamolio nju, prezrenu Samarijanku,

da učini nešto za Njega, čime je započeo njihov prijateljski odnos. Prisjetimo se njezinog odgovora: “Kako ti, Židov, možeš iskati od mene, Samarijanke, da se napiješ?” Židovi se, naime, ne druže sa Samarijan-cima.” (Ivan 4,9)

Zanimljivo je da je razlog zbog kojeg je došla na zdenac ostao neizvršen. Trebala je odnijeti vodu u svoje selo Sihar, ali u svemu tom uzbuđenju zbog nevjerojatnog otkrića Vode života, ostavila je napunjene posude s vodom. Htjela je Isusu dohvatiti vode da ublaži Njegovu žeđ, ali nije uspjela jer je otišla u velikoj žurbi. Kada su se Isusovi učenici vratili s hranom da utole Njegovu glad, bili su krajnje iznenađeni što više nije gladan.

“Ostavljanje krčaga nepogrešivo je govorilo o djelovanju Njegovih riječi. U iskrenoj želji svoje duše da dobije vode života, zaboravila je svoje bavljenje kod zdenca i zaboravila je Spasiteljevu žeđ koju je željela ugasiti.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 141; u izvorniku 191) Isus je bio duboko dirnut što Mu se, kao dugo očekivanom Mesiji, jedna tako prezrena žena obradovala cijelim srcem. To je bila mnogo bolja reakcija od većine Njegovih sunarodnjaka, koji su zatvorili svoje umove i srca za Njega. Isus je bio toliko zaokupljen zadobivanjem izgubljenih duša za nebesko kraljevstvo da je izgubio osjećaj tjelesne žeđi i gladi, nasitivši svoju dušu nebeskom vodom i hranom.

Ponekad se svjedočenje drugima obavlja iz dužnosti i smatra se napornim. Ali svjedočenje bi trebalo biti užitak ako Kristov duh teče iz srca. Tada je to pravo zadovoljstvo, a ne težak, odbojan trud. Za one koji iskuse radost zadobivanja duša za Krista, ta sveta dužnost predstavlja prelijevanje Duha koji se spontano izliva iz ljudskog srca. Zato je Isus rekao svojim iznenađenim učenicima: “Moja se hrana sastoji u tom da vršim volju onoga koji me poslao i dovršim njegovo djelo.” (Ivan 4,34)

Objavljivanje Isusove naravi (Ivan 4,16-26)

Možemo vidjeti sličnost u reakcijama Samarijanke i Nikodema kada su čuli duboku istinu koja je proizišla iz Kristovih riječi. Ovaj ugledni član Velikog vijeća pokušao je zaobići ključnu temu svoje očajničke potrebe za duhovnim obraćenjem. Umjesto toga, Nikodem je glumio nerazumijevanje Kristovih riječi i pokušao izjednačiti iskustvo novorođenja s ponovnim odlaskom, doslovno, u majčinu utrobu. Slično tomu, prezrena žena iz Sihara promijenila je temu u pokušaju da uguši svoje uvjerenje da je Isus Mesija. Ona je skrenula tijekom razgovora s Isusom na raspravu o pravom mjestu za bogoslužje.

Isus ju je ljubazno ali ciljano vratio na ključno pitanje prepoznavanja Njega kao Mesije. Također ju je taktično podsjetio da je njezina religija,

koja je spoj poganstva i judaizma, nije dovela do istinskog obožavanja Boga, jer je On duh i izvor istine. Krist joj je rekao: “Bog je Duh, i koji mu se klanjaju, moraju mu se klanjati u duhu i istini.” (Ivan 4,24) Drugim riječima, pravo obožavanje koje vodi k spasenju nije toliko vezano za mjesto, već za Krista kao Osobu i odnos s Njim.

Ovoj jednostavnoj ženi, grešnici sumnjivog karaktera, povjerena je istina da je Isus dugo očekivani Mesija. Spasitelj je postupno doveo Samarijanku do istine, što je kulminiralo time da joj je ukazao čast — više nego bilo komu drugom prije svojeg uskrsnuća — istinom o svojem mesijanstvu.

“To sam ja koji govorim s tobom.” (Ivan 4,26) Isto tako, ugledajući se na Krista, nikomu ne smijemo davati prednost u radu s ljudima, bili oni bogati ili siromašni, višeg ili nižeg društvenog statusa. Takve razlike ne bi nam trebale smetati jer nisu bile značajne ni Kristu. Svi s kojima dolazimo u dodir imaju zajednički nazivnik: potrebu za oprostom i otkupljenjem.

Svjedočanstvo Samarijanaca (Ivan 4,27-42)

U židovskoj kulturi u Isusovo vrijeme postojala je obveza da se uzvratiti na gostoprimstvo, što je bilo prihvatljivo kada je u pitanju bio Židov, ali ne i kada je to bio Samarijanac. Primanje i uzvratanje usluge trebalo je približiti ljude jedne drugima. Zato su Židovi bili potpuno protiv ovakve prakse sa strancima. Ali Isus je prevladao nacionalne predrasude Židova. Njegovo je poslanje bilo da služi i da spasi one s vrha i s dna društvene ljestvice, one unutar i izvan židovskog društva. Štoviše, zašto bi Mu takva društvena obveza bila prepreka kada je došao učiniti nešto što nadilazi sve podjele — umrijeti za čovječanstvo.

Isus je pokazivao uzajamnost u svojoj službi jer je pomagao i primao pomoć. To je djelotvoran način da potvrdite vrijednost drugih i pomognete im da se osjećaju da su cijenjeni i potrebni. Razmislite o tome koliko se ovaj pristup pokazao djelotvornim kod Samarijanke. Isus ju je zamolio da joj zahvati vode, što je ona učinila, a On je uzvratio darom Vode života, koju je samo On mogao dati. Tada je žena objavila ovu radosnu vijest sa svojim narodom i cijeli grad je došao upoznati Isusa i povjerovao je u Njega.

Slično tomu, naše svjedočenje treba se širiti od jedne osobe do mnogih, u sve širim sferama utjecaja. Isus je bio otvoren prema drugima i na taj je način dopustio da bude ranjiv. On je pozivao na bliskost i želio je da ljudi budu brižni i suosjećajni prema Njemu. Ellen G. White nam kaže: “U Lazarovu je domu Isus često nalazio odmor. Spasitelj nije imao svojeg doma i ovisio je o gostoprimstvu svojih prijatelja i učenika.

... On je čeznuo za ljudskom nježnošću, ljubaznošću i toplinom.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 429; u izvorniku 524)

Na kraju, razmotrimo sljedeći navod u kojem se naglašava načelo uzajamnosti koje je došlo do izražaja u Isusovom susretu sa Samarijancima iz Sihara. Iako je bio židovski rabin, “Isus je prihvaćao gostoprimstvo tog prezrenog naroda. Spavao je zajedno s njima pod njihovim krovovima, jeo je s njima za njihovim stolovima.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 11,12; u izvorniku 26) Često smatramo da je izazov primijeniti načelo uzajamnosti u svjedočenju drugima. Možda zato što se osjećamo toliko blagoslovljeni divnim istinama koje nam je Bog dao i želimo biti pomagači, ali često ne dopuštamo sebi da budemo primaatelji pomoći. Međutim, postajemo djelotvorniji ako se ponizimo i oponašamo Kristov primjer davanja i primanja.

TREĆI DIO: Primjena

Odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Na koje prepreke u svjedočenju nailazimo u našim kontaktima s drugima, kao što su susjedi, kolege i prijatelji? Kako različiti jezici, etnička pripadnost, kultura, običaji i društveni položaj utječu na naše svjedočenje? Kako nam Bog može pomoći da nadvladamo takve prepreke? Kako nam Isusov primjer može pomoći u tom pogledu? Zapamtite da je Isus ostavio savršenstvo Neba da bi se suočio sa svakim problemom i grešnom praksom koja je snašla čovječanstvo.

2. Razmislite o sljedećoj situaciji: Članovi crkve ne žele imati nikakvu evangelizaciju jer se plaše da bi novopridošli članovi možda promijenili bogoslužje na koje su navikli u crkvi. Kako biste odgovorili na ovaj izazov?

3. Razmislite o svojem omiljenom hobiju. U kojoj ste mjeri toliko zaokupljeni čistim zadovoljstvom da čak zaboravite da ste gladni? Slično tomu, kako nam Kristov primjer svjedočenja ženi Samarijanki može osjećaj puke dužnosti pretvoriti u zadovoljstvo?

4. Kako reagiramo kada nas Duh Sveti osvjedočava o istini, pravednosti i grijehu, posebno u vezi s stvarima koje želimo izbjeći? Jesmo li strpljivi poput žene Samarijanke koja je slušala Isusa kako priča “ostatak prisposode”, da bismo mogli ozdraviti i vratiti Mu se?

5. Prisjetite se događaja u kojem vas je Bog upotrijebio da utječete na nekoga da prihvati i živi za Njega. Kako je taj susret utjecao na druge osobe ili čak veći broj ljudi? Ispričajte svoje iskustvo jednoj osobi ili više njih ovoga tjedna.

Još svjedočanstava o Isusu

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 1,32-36; Ivan 6,1-71; Ivan 5,36-38 i Ivan 7,37-53.

U ovoj pouci dalje istražujemo svjedočanstvo Ivana Krstitelja. Ivan nije bio zbuđen niti je sumnjao u Kristov identitet. Na svakom koraku ukazivao je na Isusa kao na Sina Božjeg i ispunjenje proročanstva. Ivan ni u kojem slučaju nije bio političar koji je povlađivao gomili, već u potpunosti predan otkrivenoj istini o Božjem kraljevstvu, bez obzira na to prihvaća li je većina ljudi ili ne. Ivan je čak bio spreman nepokolebljivo stajati za istinu za koju je bio siguran da je poslana od Boga.

Ovog tjedna također saznajemo da istina donosi podjele i ukazuje na one koji je primaju otvorenog uma i poniznog srca.

DRUGI DIO: Komentar

Ponizno srce Ivana Krstitelja

Ivan Krstitelj nije odmah i potpuno nestao iz javnosti nakon što je ispunio svoju presudnu i proročku ulogu Mesijinog preteče. On je bio potpuno predan Kristovom poslanju; ništa osim tamnice i mučeništva nije ga moglo spriječiti u radu. Njegov primjer potpune posvećenosti treba i nas nadahnuti da ostanemo dosljedni i ustrajni kada je u pitanju Božje djelo. Nepokolebljivo odan, Ivan je znao svoju pravu granicu i ulogu u odnosu na Krista. Ova vrsta svjesnosti i poniznosti ne dopušta ljubomoru ili natjecanje. Ivan je jasno rekao: “Ja nisam Mesija, već sam poslan pred njim.” (Ivan 3,28) Ivan je ljude udaljavao od sebe i pozivao ih da se umjesto toga usredotoče na Isusa, “Zaručnika”, kojemu je on služio kao prijatelj i kojemu se radovao.

Krist je Onaj koji je došao s Neba, iz Očevog naručja, i Njegove riječi daju vječni život. Ivan, voljeni učenik, citira svojega nekadašnjeg učitelja, skromnog Ivana Krstitelja, koji o odnosu između njega i Krista kaže: “On mora rasti, a ja se umanjivati!” (Ivan 3,30) Uzdižanje Krista i umanjivanje sebe navedeni su ispravnim redoslijedom.

Mi ne možemo biti istinski ponizni ako Isusa ne uzdižemo u svojem životu; On jedini može razapeti naše “ja” i ukloniti ga s prijestolja našeg

srca. Naravno, Sotona pokušava prikazati poruku iznesenu u Ivanu 3,30 obrnutim redoslijedom: on potiče ljude da se prvo ponize (djela), a zatim da gledaju kako se Isusova milost povećava u njihovom životu. Ali takav pokušaj je duhovni promašaj jer samo Kristova sila u srcu može pokoriti naše “ja”.

Neki je dječak volio pjevati pjesme o Isusu, kojega je volio svim srcem. Često se molio da Isus dođe i živi u njegovom srcu i vjerovao je da će Isus to doslovno učiniti. Ali bio je radoznao kako bi veliki Isus mogao stati u njegovo malo tijelo. Njegov tata nije mogao odgovoriti na njegovo pitanje, ali je ovaj mališan to učinio sam. Rekao je svojem tati da Isus, budući da je toliko veći od njega, kada Ga pozove u svoje srce, uvijek mora viriti iz njega!

Ovo je divna slika našeg kršćanskog svjedočenja! Što se prelijeva iz našeg srca kada razgovaramo s ljudima? Je li to naš Spasitelj ili smo to mi? Isus želi sjesti na prijestolje našeg srca ispunjavajući naš život svojom spasonosnom milošću kao najljepšim miomirisom.

Novo shvaćanje Mesije (Ivan 1,32-36)

Ivan Krstitelj je naglašavao narav Kristovog duhovnog kraljevstva: duhovni preporod i predaju srca Bogu. Ivanova poruka bila je u suprotnosti s očekivanjima koja su Židovi gajili o Mesiji. Odbacivši biblijska proročanstva o Spasitelju koji pati, oni su zaobišli Njegovo poniženje. Umjesto toga, očekivali su moćnog kralja koji će ih osloboditi iz ropstva Rima i proširiti svoju vladavinu nad cijelim svijetom.

Kada pozorno razmotrimo odlomak u Ivanu 1,32-36, primjećujemo da je Ivan nastojao podsjetiti Židove na duhovnu narav očekivanog Mesije. Zapazite Ivanov naglasak na službu Duha Svetoga koji je sišao i počivao na Isusu i opunomoćio Ga da krsti Duhom one koji vjeruju. Štoviše, zapazite kako Ivan ističe Isusov identitet kao Sina Božjega, naglašavajući i da je On žrtveni “Jaganjac Božji” koji će osloboditi svoj narod od ropstva grijeha.

Ivanova objava o Mesiji jača našu potrebu da čeznemo za onim što je vječno, za razliku od prolaznih zemaljskih stvari. Sve što vidimo oko sebe, čak i najvrednije stvari koje ljudi posjeduju, proći će. A duhovna stvarnost trajat će zauvijek. Trebamo ići stopama našeg oca Abrahama koji “je očekivao grad s temeljima kojemu je Bog graditelj i tvorac” Hebrejima 11,10). Spominjanje “temelja” trebalo je podsjetiti Abrahama, oca svih vjernih, na čvrstinu i postojanost Božjeg obećanja, u suprotnosti s prolaznošću njegovog nomadskog života.

Prihvatanje i odbacivanje (Ivan 6,1-71)

Nakon što je Isus nahranio pet tisuća ljudi, mnoštvo se iznenada podiglo u želji da Ga okruni za kralja nad cijelim Izraelom. Ali Isus nije njegovao političke težnje niti je bio pod utjecajem popularnosti ili većinskog javnog mišljenja, kao što vidimo kod mnogih političara. Umjesto toga, Isus je žarko želio uspostaviti svoje kraljevstvo u srcima ljudi. Narod je pokušao prisiliti Isusa da ispuni njihove političke težnje, ali se On povukao kako bi bio sam sa svojim Ocem.

Ljudi su željeli da se Isus prilagodi njihovim uvjetima zanemarujući činjenicu da oni trebaju prihvatiti Njegova mjerila. Na kraju su Ga odlučili odbaciti jer su se opredijelili za ono što je trenutačno i privremeno. Oni nisu gledali dalje od ovozemaljskih stvarnosti, nisu vidjeli širu sliku vječne i nevidljive stvarnosti Božjeg kraljevstva. Neobraćeno ljudsko srce sklono je odbaciti ono što se ne uklapa u njegove dugo gajene predrasude. Kao što vidimo, ljudi su bili toliko opsjednuti ovozemaljskim kruhom da su bili slijepi za ponuđeni duhovni kruh koji im je očajnički bio potreban za spasenje.

Isus je ponudio sebe ljudima poput duhovnog kruha koji je sišao s Neba da više nikada ne ogladne. Na isti način Isus je ženi Samarijanki ponudio sebe kao živu Vodu i ona je prihvatila Vodu života da više nikada ne ožedni. Osim Dvanaestorice, unatoč Isusovim pokušajima da otkrije svjetlo božanske istine, mnogi drugi učenici, iako puni ljubavi, postali su još uporniji u odbacivanju te istine. Umjesto da ulože napor u pokušaju da razumiju i povjeruju, oni su se jednostavno opravdavali izjavom: "Tvrd je ovo govor! Tko ga može slušati?" (Ivan 6,60) Tako, nažalost, "nisu više išli s njim" (Ivan 6,66).

U tom trenutku Isus je pogledao preostalih dvanaest učenika i upitao: "Zar ćete i vi otići?" (Ivan 6,67) Tada je Petar, koji je služio kao opunomoćeni govornik skupine, izrekao duboku istinu nadahnutu Duhom: "Gospodine, komu ćemo otići? ... Ti imaš riječi vječnoga života!" (Ivan 6,68) Ove riječi svi moramo imati na umu! Nema osobe ni mjesta gdje bi se tražilo spasenje osim kod Isusa.

Očevo svjedočanstvo (Ivan 5,36-38)

Ivan Krstitelj je nekoliko puta svjedočio o prisutnosti pravog Mesije poslanog s Neba. Ali sigurno je Očevo svjedočanstvo o Njegovom Sinu, zajedno sa svjedočenjem Duha Svetoga, naj snažnije. Prigodom Isusovog krštenja bile su prisutne sve tri Osobe Božanstva. Očev glas svjedočio je da je Isus "Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao!" (Matej 3,17). Tada su se otvorila nebesa i Isus "vidje Duha Božjega gdje silazi kao golub i dođe na njega" (Matej 3,16).

Uza sve rečeno i učinjeno na dan Njegovog krštenja, Isus nije morao ništa više izgovoriti ili učiniti kako bi osvjedočio svoje protivnike. Štoviše, Ivan Krstitelj, koga su poštovali, svjedočio je o istinitosti nebeskog svjedočanstva. Pa zašto Kristovi protivnici nisu vjerovali u jasno i vidljivo svjedočenje Oca i Duha u Njegovu ime? Zašto nisu vjerovali u silna božanska djela i riječi?

Snažno svjedočanstvo o Lazarovom uskrsnuću trebalo je osvjedočiti židovske vođe da je Isus pravi Mesija. Ali u svojoj duhovnoj tami nisu mogli vidjeti svjetlo Božje istine koja svijetli svuda unaokolo. Nisu vjerovali bez obzira na sve dokaze koji su im bili jasno postavljeni pred očima. Naprotiv, farizeji, koji su uvijek bili u sukobu sa saducejima, našli su zgodnu priliku da ujedine snage i osude Isusa na smrt. Ubrzo nakon toga Isus se molio: "Oče, proslavi ime svoje!" (Ivan 12,28) Očev glas svjedočio je u ime Kristove žrtve na križu: "Već sam ga proslavio i opet ću ga proslaviti!" (Ivan 12,28)

Svjedočenje mnoštva (Ivan 7,37-53)

Mnogi obični ljudi, uključujući i neke pogane, povjerovali su u Isusa jer su bili svjedoci Njegovih silnih djela. Isus je postao vrlo popularan među ljudima koji nisu bili toliko učeni, pa stoga ni tako uskih gledišta ili puni predrasuda kao njihovi vjerski vođe. Smrtonosna ljubomora dostigla je kod vođa točku ključanja. Oni su odlučno odbijali povjerovati u bilo kakve dokaze o Isusovo naravi, bilo ljudskoj ili božanskoj.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. O poniznosti Ivana Krstitelja: Danas u svijetu postoji toliko sebičnosti i samoveličanja. Ali Ivan je znao tko je on i koje je njegovo poslanje. On nikada nije pokušao ni u najmanjoj mjeri zamijeniti Isusa ili preoteti Njegov položaj; Nije mu smetalo biti u sjeni kako bi zasjalo istinsko Svjetlo. Kakav bi trebao biti naš stav kada je u pitanju ljudski položaj ili priznanje? Što misao da Isus mora rasti a mi se umanjivati govori o Isusu i nama?

2. O ključnoj temi spasenja u Kristu: Kako nas proučavanje i vjera u silna svjedočanstva Boga, Ivana Krstitelja i drugih da je Isus jedinstveni i neusporedivi Sin Božji, privlači k Njemu, znajući da smo bez Njega bespomoćni i bez nade?

3. O Isusu kao Kruhu života: Kako primjenjujete sljedeći nadahnuti savjet u svojem svakidašnjem životu: "Ono što je hrana za tijelo, to Krist mora biti za dušu. Hrana nam ne može koristiti ako je ne jedemo,

ako ne postane dio našeg bića. ... Moramo se hraniti Njime, moramo Ga primiti u srce tako da Njegov život postane naš." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 314; u izvorniku 389)

4. Kako steći moralnu čvrstinu da se možemo zalagati za ono što je ispravno, kada na drugoj strani imamo popularnost, mišljenje većine ili pritisak vršnjaka? Iz Biblije znamo da većina nije uvijek u pravu. Koliko nam Bog i Njegova istina pomažu da osjećamo da smo u većini, čak i kada smo u manjini?

Blago onima koji vjeruju

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 18,38; Ivan 19,4-22; Ivan 20,19-31.

Isus je s pouzdanjem i sigurnošću govorio o svojem identitetu. Često je ukazivao na svoj identitet kao na ispunjenje proročanstva o obećanom Mesiji i tražio od drugih da potvrde Njegovo mesijanstvo. Zašto je njihovo osvjedočenje u Njegov identitet bilo toliko važno za Isusa? Razlog je ležao u želji da što više duša spasi za svoje vječno kraljevstvo i znao je da je vjera u Njega jedini način za spasenje od grijeha i od ovog palog svijeta.

Isus je također mnoge pozivao da izraze svoju iskrenu vjeru u opipljiva iskustva s Njim. Marijino svjedočanstvo o Isusovoj žrtvi bilo je iznimno snažno i značajno. Njegov brižni pogled poznavao je njezino srce kao što poznaje i naša, jer Isus zna dubinu svakog srca. Isto tako, znao je i Judino urotničko srce i što se krilo iza njegovih prigovora.

Isus je također pročitao srce Poncija Pilata, poganskog rimskog upravitelj, koji je na neki način bio iskreniji od mnogih Isusovih tužitelja. Primio je svjedočanstvo učenika koji je sumnjao i koji je sam morao vidjeti i dodirnuti dokaz uskrsnuća svojega Gospodina. Isus je bio strpljiv prema Tomi i pokazao mu ožiljke kao jasan dokaz. Ovog ćemo tjedna proučavati o najmoćnijem svjedoku Spasiteljevog mesijanstva — samom Isusu, koji svjedoči o svojem mesijanskom poslanju preko svojih riječi i svojim moćnim djelima.

DRUGI DIO: Komentar

Ukazivanje na Abrahama

Ivan 8,56 podrazumijeva da je Abrahamu pokazano otkrivenje o budućem Mesiji. Ovo božansko otkrivenje slavne nade trebalo je poslužiti kao potvrda Božjeg sveopćeg plana spasenja. Isus opisuje Abrahamovu reakciju kada je vidio ovo veličanstveno otkrivenje: “treptio je od radosti” i “obradovao se”. Nasuprot tomu, židovskim vođama nije bilo potrebno viđenje da bi vidjeli Kristov dan jer su osobno vidjeli Mesiju i Njegova silna djela. Umjesto da se raduju poput njihovog oca Abrahama, oni su bili ljuti i željeli su Ga ubiti.

Štoviše, Abrahamu je prikazana praktična primjena tog viđenja, koje je otkrilo plan ljudskog otkupljenja. Abraham je služio kao slika Boga Oca, a Izak kao slika Isusa, Božjega jedinorođenog Sina. Drva za žrtvu na Izakovim leđima nošena su do žrtvenika, baš kao što je Krist nosio drveni križ do žrtvenika na Golgoti. I Izak i Isus pristali su na žrtvovanje bez ikakvih prigovora. Teško je povjerovati da bi mladi čovjek kao što je Izak, u svijetu mladosti, bio tako poslušan, čak do smrti. Abrahamova nevjerovatna vjera, iako uz bolan pristanak da žrtvuje svojega jedinorođenog sina — sina obećanja — predstavljala je Očevu spremnost da preda Isusa da umre za čovječanstvo.

Glavna razlika između Isusa i Izaka bila je zamjena koja je bila osigurana za ovog drugog. Ali za Isusa ništa nije bilo osigurano; Kristova žrtva bila je zamjena za sve nas. Prolijevajući svoju krv, Isus je za naše otkupljenje dao svoj život i svoju pravednost, koju nitko drugi nije imao.

Marijino svjedočanstvo

Kada govorimo o gozbi u kući farizeja Šimuna, moramo primijetiti da je Isus počasni gost, zajedno s Lazarom, kojega je upravo podigao iz mrtvih. Marija, s druge strane, nije počasni gost. Slučajevi Šimuna i Marije obilježeni su suprotnostima. Isus je očistio Šimuna od gube, ali Šimun još nije dopustio Isusu da ga iscijeli od gube njegovih grešnih odluka. Nasuprot tomu, Marija se potpuno predala Isusu i dopustila Mu da je očisti od gube njezine grešne prošlosti. Šimun je osjećao obvezu, u skladu sa židovskim običajem, da oda počast Isusu jer ga je iscijelio, i stoga je pozvao Isusa iz osjećaja dužnosti. Ali Marija je bila potpuno predana Isusu šireći miris Njegove ljubavi po cijeloj kući. Ona je pomazala Kristovo tijelo na blagdan, koje će ubrzo biti žrtvovano za spasenje grešnog čovječanstva.

Isus je stao u Marijinu obranu kada je ova dospjela u središte pozornosti svih prisutnih. Juda je organizirao verbalni napad na nju zbog pomazanja Isusa, kojem su se pridružili i učenici. Isus je pohvalio Marijin čin odanosti jer je učinila ono što je mogla za Njega. Stoga, kada činimo ono što možemo iz iskrene ljubavi, Isus prihvaća takav napor kao našu najbolju ponudu, jer On poznaje djelovanje iskrenog srca. Kada dajemo sve od sebe za Isusa, On to smatra dovoljno dobrim. Ako je dovoljno dobro za Isusa, trebalo bi biti dovoljno dobro i za nas.

Pilatovo nesvjesno svjedočanstvo (Ivan 18,38; 19,4-22)

Iznenadujuće je i ironično da bi poganski upravitelj u određenom smislu stao na stranu Isusa i proglasio Ga nevinim, dok Ga je vlastiti

narod, koji je došao spasiti, odbacio tražeći Njegovu smrt. Živeći i vladajući u pokvarenom svijetu, Pilat je želio saznati istinu, ali je sumnjao da ona postoji. Takva sumnja u postojanje istine prevlada posebno danas. Istina se pogrešno tumači kao laž, kao velika podvala, a svjetlo je označeno kao tama koje se koristi za vladanje nezalicama. Prijevara je sve prihvatljivija u našem društvu. I poput Pilata, mi želimo saznati istinu.

Zato je ono što je Isus rekao Tomi tako istinito i nužno za naše vrijeme: “Ja sam put, istina i život.” (Ivan 14,6) U ovim posljednjim danima trebamo hodati s Isusom, koji je Put. Dok hodamo s Njim, On nas riječju i djelom uči istini koja vodi u vječni život. Nije se teško obeshrabriti, pa čak ni razočarati dok se suočavamo s događajima u našem svijetu. Stoga moramo prigrliti Isusa, Istinu za sva vremena, u kojem nema ni traga tame koja se nalazi u ovom životu. On je postojan jer je isti jučer, danas i zauvijek.

Zaključna misao o Pilatu: Znao je u svojem srcu da Isus nije samo netko tko je lažno optužen. Također je bio uvjeren da je Isus izvanredan u svakom pogledu. Pilat nikada nije sreo nekoga poput Njega. Pilatova žena potvrdila je ovo uvjerenje tako što mu je rekla istinu o Isusu i upozorila ga da Ga ne osuđuje. Pa i sam Pilat je proglasio Isusa nevinim ne jednom, već triput.

Ali kao što čine mnogi, Pilat je podlegao pritisku rulje. Pokolebao se u trenutku slabosti potisnuvši tako svoju savjest. Pilat je pokušao ugoditi i Rimu i mnoštvu, ali na kraju nije ugodio nikomu. Lišen svih počasti i prognan u Francusku, u Galiju, obuzela ga je teška tjeskoba i on je sebi oduzeo život.

Tomino svjedočanstvo (Ivan 20,19-31)

Tomina slučaj pravi je udžbenik o vjeri i povjerenju. Poput Pilata, Toma se borio sa sumnjom usprkos obilju dokaza. Ali Isus je bio spreman ublažiti njegove strahove i sumnje. Spasitelj je bio blag prema Tomi pozvavši ga da dodirne Njegove ožiljke. Isus želi da i mi “dođemo i vidimo”, da Ga osobno doživimo. Spreman nam je pružiti sve kako bi nam pomogao da vjerujemo. On nam prilazi tamo gdje jesmo — u našem očaju, obeshrabrenju ili sumnji.

Ivan u svojim spisima često govori o sumnji. U vrijeme dok je pisao svoje evanđelje, suočio se s obeshrabrenim članovima crkve koji su se borili s gnostičkim krivovjermem o Kristovoj naravi. U Ivanovo vrijeme, kao i u naše, bilo je onih koji nisu vjerovali jer nisu vidjeli sve dokaze koje su tražili, bilo znanstvene ili filozofske.

Mnogi danas naglašavaju svaku sumnju i prigovor na Kristovo mesijanstvo i stoga zanemaruju velike dokaze o pravoj Kristovoj naravi

i poslanju. Ovi sumnjičavci žele da se cijela čaša dokaza napuni do vrha prije nego što odluče povjerovati. Ali u ovom palom svijetu uvijek će biti mjesta sumnji. Okruženi smo dokazima: čudesnim Božjim stvaranjem, životom, božanskom promisli, našom savješću i vjerom s kojom smo rođeni. S takvim dokazima vjera je doista više nego moguća.

Elizej je molio Gospodina da pomogne njegovom malovjernom sluzi da vidi, kao što je zabilježeno u 2. o kraljevima 6,17: “Jahve, otvori mu oči da vidi!” Biblija nam govori što se dogodilo kao odgovor na Elizejevu molitvu: “I Gospod otvori oči momku te je vidio. I gle, gora bijaše puna konja i ognjenih kola sve uokolo Elizeja.” (Varaždinska Biblija) Dakle, možemo zaključiti da vidjeti znači vjerovati u mnogo veću stvarnost od one koju mi vidimo.

Isusovo svjedočanstvo

Isus je najveći svjedok svoje božanske naravi i poslanja. Neprestano i neumorno On je otvarao oči i srca obrazovanih i bogatih ljudi. Spasitelj je silno želio da oni koji sumnjaju uzmu u obzir jasne dokaze, da povjeruju i budu spašeni, iako je to često bilo bezuspješno. Većina nas je bezbroj puta poželjela vidjeti i čuti Isusa osobno! Ali da smo živjeli tijekom Kristove zemaljske službe i vidjeli sve dokaze koje je On iznio, bismo li povjerovali?

Sada imamo prednost proučavati mnoga ispunjena proročanstva kako bismo saznali o Njegovim silnim djelima i životodavnim riječima. Njegovim riječima svojstven je život jer su Njegove zabilježene riječi u skladu s Njegovom Osobom. Upravo kao što je Petar svjedočio — Isus ima riječi vječnog života. Sam Isus je posvjedočio da Njegove riječi oživljavaju.

Razmislimo o težini bezbrojnih svjedočanstava o promijenjenim životima do kojih je došlo nakon susreta s Kristom. U potpunosti nam je prikazana Kristova moć da promijeni okorjelo i pokvareno ljudsko srce kako bismo se mogli diviti tom čudu. Razmislite kako Krist preko Duha Svetoga oblikuje sebe, nadu slave, u nama. Ponekad smo skloni vjerovati u ono u što ne bismo trebali vjerovati. Ljudi ne misle uvijek ono što govore ili ne govore ono što misle. S druge strane, Izvor istine, Isus, suprotnost je tomu. On uvijek govori ono što misli i misli ono što kaže. Možemo u potpunosti vjerovati Njegovim riječima.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Farizeji su imali prednost da iz prve ruke vide što je Isus rekao i učinio, ali su se odupirali vjerovanju u Božji neprocjenjivi dar s Neba. Toma je sumnjao, kao i neki farizeji, ali je na kraju povjerovao. Usporedite različite stavove prema Isusu Tome i farizeja. Koja je bitna razlika?

2. Krist se nije molio samo za svoje učenike, kao što je zabilježeno u Ivanu 17,9. Molio se i za sve buduće naraštaje koji će vjerovati svjedočanstvu Njegovih učenika, kao što se vidi u 20. retku: “Ne molim samo za njih, nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u me.” Zar ova tvrdnja ne znači da smo povjerovali u Krista zahvaljujući Njegovim molitvama za nas i druge? Što vam ova činjenica govori o Njegovoj nevjerojatnoj ljubavi, brizi i božanskoj sili?

3. Razmislite o Pilatovom kolebanju i podijeljenoj odanosti. Koje su negativne posljedice takvog vodstva? Kako pokušaj da se udovolji svima dovodi do zabune?

4. Dok komuniciramo s ljudima u različitim sferama našeg života, naš život širi “miris” ili utjecaj na ljude oko nas. Ne možemo širiti Isusov miomiris ako nas On ne “namiriše”. Dok razmišljamo o svojem svakidašnjem životu, privlači li atmosfera koja nas okružuje ljude Kristu ili ih odbija od Njega?

Ispunjenje starozavjetnih proročanstava

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 8,23.

Dokazi o Isusovom božanskom podrijetlu nastavljaju se nizati. U svojem evanđelju Ivan pruža uvjerljiv dokaz da je Isus doista onaj za koga se predstavlja — Sin Božji, poslan da spasi grešno čovječanstvo. U ovom evanđelju Isus iznosi dokaze kako bi natjerao slušatelje da vide Njegov iskonski karakter, Njegovu božansku narav, Njegove silne riječi i čudesna djela.

Kao utjelovljeni Sin Božji, Isus je došao spasiti ovaj grešni svijet. Bio je jedno s Ocem i zato je govorio i činio sve po Očevoj volji. Krist je najveći Božji dar čovječanstvu i bez takvog Dara svijet bi bio osuđen na propast. Nažalost, usprkos ovoj istini, većina ljudi koje je On stvorio ne vjeruje u Njega. Kao što nije vjerovao ni Njegov vlastiti narod. Ivan je ovo iznio sasvim jasno. Kakva je tragedija što su Božja stvorenja, stvorena na Njegovu sliku, odbacila Njegov Dar! Isus “bijaše na svijetu, i svijet postade po njemu, a svijet ga ne upozna. K svojim dođe, ali ga njegovi ne primiše.” (Ivan 1,10.11)

Ovog ćemo tjedna proučiti neka značajna proročanstva u Svetom pismu koja jasno otkrivaju Isusa kao obećanog Mesiju. Štoviše, istražiti ćemo konkretne pojedinosti kako su se ta proročanstva točno ispunila. Pogledat ćemo ispunjenje proročanstva o Isusovom ulasku u Jeruzalem jašući na magarcu (Psalam 118,26; Zaharija 9,9). Istražit ćemo i proročanstvo o učeniku koji će Ga izdati (Psalam 41,10) i proučit ćemo zašto su Ga neki vođe odlučili odbaciti, dok su drugi povjerovali u Njega. Na kraju ćemo razmotriti pitanje što znači njegovati zemaljski način razmišljanja, prema Ivanu 8,23, nasuprot načinu razmišljanja odozgo.

DRUGI DIO: Komentar

Starozavjetna proročanstva o Isusu

Točno ispunjenje mnogih mesijanskih proročanstava u Isusovom životu i službi jednostavno izaziva strahopoštovanje. Ova starozavjetna

proročanstva ispunila su se s nevjerojatnom točnošću. Najtvrdokorniji skeptik postaje bespomoćan pred lavinom dokaza. Iako je Isus znao koliko su židovski vođe okorjeli u svojem nevjerovanju u Njega, nikada nije odustao od njih. Uvijek je na sve moguće načine pokušavao utjecati na njihova tvrda srca. Iako mnogi nisu pozitivno reagirali, On im se uporno obraćao kako bi u najmanju ruku znali da među njima postoji objavitelj istine.

Lako je biti kritičan prema židovskim vođama i biti zbunjen njihovim nedostatkom vjere u Sveto pismo u vezi s Mesijom. Ali kako bismo reagirali mi da smo bili u istom položaju, da je naš najveći prioritet bio da prorečemo židovskog (ne božanskog) osvajača nalik Mojsiju ili Davidu, koji bi mogao okončati rimsku prisutnost u Izraelu i slomiti njegov jaram? Zapamtite, čak su i Kristovi učenici, koji su Mu bili najbliži, bili spori povjerovati u Njegovo duhovno kraljevstvo. Oni su u to istinski povjerovali tek nakon Njegovog uskrsnuća (vidi Ivan 2,22).

Problem s vjerskim vođama bio je u tome što su poznavali slovo zakona, ali ne i njegov duh. Oni su poznavali pisanu Riječ, ali ne i živu Riječ. Isus je svjedočio o ovom njihovom propustu kada im je rekao: "Vi istražujete Pisma u kojima mislite da ima život vječni. I upravo ona svjedoče za me. Ali vi nećete da dođete k meni da primite život." (Ivan 5,39-40) Stara židovska predaja naučavala je da samo poznavanje Svetog pisma jamči vječni život. Ovaj stav vidi se kod Hilela, poznatog rabina iz prvog stoljeća pr. Kr., koji je poučavao o ovoj temi. Hilel je rekao: "Onaj tko je stekao riječi Tore, stekao je život budućega svijeta." (*Mishnah Aboth 2.7, Soncino Talmud*, str. 17, citirano u *SDA Bible Commentary*, sv. 5, str. 955)

Židovski vođe bili su, dakle, toliko opsjednuti riječima Svetog pisma da su zanemarili njegovo srce — Isusa. Duhovni vođe zamijenili su promjenu srca površnim razumskim slaganjem s tekstom. Istraživanje Svetog pisma, što su oni činili, nije bilo loše samo po sebi, ali nisu sagledali dublje značenje Kristovog poslanja i Njegove ponude spasenja.

Apostol Pavao poziva se na Kristove riječi koje je uputio vođama kada piše da "slovo ubija, a Duh oživljuje" (2. Korinćanima 3,6). Usredotočivanje na slovo lišeno Duha, vodi u legalizam i licemjerje, što zauzvrat dovodi do uspoređivanja sebe s drugima umjesto gledanja na Isusa, Začetnika i Završitelja naše vjere.

Židovski vođe tvrdili su da vjeruju u Mojsija, svojeg najpoštovanijeg proroka, ali nisu vjerovali u božanskog Proroka za kojega je Mojsije prorekao da će doći. Kada je odlazio, Mojsije je obećao narodu: "Proroka kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti Jahve, Bog tvoj: njega slušajte!" (Ponovljeni zakon 18,15) Isus je zato podsjetio

židovske vođe da je Mojsije, kojem su se divili, vjerovao u Njega i Njegovu buduću misiju. Ipak, sada kada se ovo obećanje ispunjavalo pred njihovim očima, nisu vjerovali. Isus im je prigovarao: “Jer kad biste vjerovali Mojsiju, vjerovali biste i meni. On je naime o meni pisao.” (Ivan 5,46)

Ispunjena mesijanska proročanstva, koja se vrlo često bave dinamikom ljudskih odnosa, otkrivaju mnogo o Kristovom karakteru. Razmotrimo dva takva primjera. Prvo proročanstvo nalazimo u Psalmu 41,10: “Pa i prijatelj moj u koga se uzdah, koji blagovaše kruh moj, petu na me podiže.” Isus je primijenio proročanstvo na sebe kao na onoga koga je izdao prijatelj: “Ne govorim o vama svima. Ja znam koje sam sebi izabrao. Nego, neka se ispuni Pismo: ‘Tko jede kruh moj, podiže petu svoju na me!’” (Ivan 13,18)

U bliskoistočnoj je kulturi dijeljenje hrane s nekim oduvijek bilo poseban čin povezivanja, koji donosi emocionalnu i duhovnu bliskost i povezanost. Dakle, dvoličnost prema drugima s kojima se dijeli hrana znak je izdaje. Isus je proveo tri i pol godine s Judom, s kojim ne samo da je jeo, već mu je opraštao i hrabrio ga. Za to vrijeme Isus je nastojao obraniti Judin ugled. Iako je Isus imao dovoljno dokaza, nije želio javno razotkriti Judu kao lopova. Juda je zauzvrat prodao Isusa za trideset srebrnjaka, što je cijena običnog roba. Zatim, u noći Spasiteljevog uhićenja Juda je prišao Isusu i poljubio Ga. Usprkos ovoj podmukloj izdaji, Isus je Judu nazvao “prijateljem”. Rekao mu je: “Prijatelju, zašto si došao?” (Matej 26,50)

Kao drugi primjer ispunjenog proročanstva koje otkriva Kristov karakter, razmotrimo Zaharija 13,6. Ovaj redak govori o ranama koje je Isus zadobio prigodom raspeća. Njegov bok bio je proboden, a ruke ranjene. Zaharija je u ovom retku preorekao da će Isus dobiti ove rane u kući svojih prijatelja. Isus svojeg najvećeg izdajnika naziva svojim prijateljem, a one među židovskim vođama koji ga okrutno raspinju također svojim prijateljima! Dakle, čista i nevino prolivena Kristova krv ne vapi u znak osвете prema onima koji su je prolili. Njegove ranjene ruke nisu stisnute u gnjevu; one su ispružene da zagrlje sve u ljubavi i pomirenju.

“Vi ste odavde, sa Zemlje” (Ivan 8,23 — Suvremeni hrvatski prijevod)

U većem dijelu 8. poglavlja Ivan opisuje Isusa kao uzvišenog Sina Božjeg, kojega je Njegov nebeski Otac poslao da pomogne beznadnim stanovnicima ovog planeta. Sve o čemu je Isus govorio bilo je nebesko. On je bio nebesko svjetlo koje je osvijetlilo svijet pomračen grijehom. Otac je svjedočio da je poslao svojega Sina s visine da bude pravi Svjedok

istine. Svi darovi koje nam je Nebo podarilo u Isusu bili su u suprotnosti sa zemaljskim stvarima i zato je Spasitelj rekao židovskim vođama: “Vi ste odavde, sa Zemlje, ja sam odozgo, s Neba. Vi ste od ovoga svijeta; ja nisam od ovoga svijeta.” (Ivan 8,23 — Suvremeni hrvatski prijevod)

“Vi ste odavde” znači da su vođe bili toliko zaokupljeni zemaljskim stvarima da nisu mogli imati nebeski um. Bili su toliko zaslijepljeni svojim predajama i uskim i sebičnim filozofijama da su izabrali ovaj svijet i smrt odbacivši Nebo i siguran život u Isusu. Pavao je prikladno opisao takve samozvane sljedbenike koji imaju “vanjski oblik pobožnosti”, lišen bilo kakvog božanskog utjecaja. Oni zamjenjuju vanjsku pobožnost unutarnjom čistoćom (vidi 2. Timoteju 3,5).

Neočekivano, Ivan nam za Isusa ipak govori da su “mnogi povjerovali u njega” (Ivan 8,30). Ova tvrdnja sadrži veliku pouku za nas kada stvari izgledaju beznadno, a mnogi su nevjerni: svjetlo prevladava čak i u tami. Isus je propovijedao istinu bez obzira na prihvaćanje ili odbijanje ljudi. Mi moramo činiti isto, usprkos obeshrabrujućim okolnostima.

Nepoštovanje istine navelo je vjerske vođe da namjerno zatvore oči i srce pred njom kako ne bi vidjeli svjetlo poslano s Neba. Da su otvorili svoj um za Isusa, povjerovali bi. Ali to bi ugrozilo njihove predrasude. Budimo uvijek spremni svoje srce i um otvoriti za istinu, jer kao što je Isus rekao: “Upoznat ćete istinu, a istina će vas osloboditi.” (Ivan 8,32)

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Razmislite o tome koliko je Isusov život savršeno odražavao karakter Njegovog Oca. Isus je često govorio o svojem Ocu i njihovom bliskom odnosu. U jednom trenutku Filip je zamolio svojeg Učitelja da pokaže Oca učenicima. Isus je odgovorio: “Toliko sam vremena s vama ... i ti me, Filipe, nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako veliš: ‘Pokaži nam Oca!’?” (Ivan 14,9) Kako viđenje Oca u Isusu utječe na vaš svakidašnji život i kakvu promjenu ono donosi?

2. Zar ne bi trebalo biti zabrinjavajuće kada se mi, poput vjerskih vođa, suočimo s jasnom istinom iz Biblije, a zatim namjerno odstupimo od nje? Kakvu ulogu ima ponos u našem oglušivanju o glas savjesti i odbacivanju istine? Kako nam Duh Sveti može pomoći da po strani ostavimo svoje ohole misli i postanemo poučljivi?

3. Bez obzira na to čemu dajemo prednost ispred Isusa u svojem životu, činjenica je da to postaje idol. Koliko god da je ta misao strašna, ako ne pazimo, čak i naš rad za Njega može zauzeti Njegovo mjesto u našem životu. I proučavanje Biblije može zamijeniti Isusovo mjesto.

Razmislite o sljedećoj otrežnjujućoj tvrdnji: “Kad god se povećava djelatnost i kad ljudi postignu uspjeh u ma kojem radu za Boga, postoji opasnost uzdanja u ljudske planove i metode. ... Kao i učenici, mi se nalazimo u opasnosti da izgubimo iz vida svoju ovisnost o Bogu i pokušamo od svoje djelatnosti načiniti spasitelja.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 329; izvorniku 362)

4. Što znači imati mentalitet “ovoga svijeta”? Zalutamo li katkad u takav način razmišljanja? Kako do toga dolazi?

5. Mnogi su vjerovali u Isusa (Ivan 8,30) usprkos nevjerovanju ljudi oko njih. Koliko nas ta činjenica ohrabruje da ne odustajemo od ljudi koji se naizgled odupiru svjetlu Božje istine?

Izvor života

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 3,18-21.

Krist je jedini Izvor života. Ako želimo život, moramo se držati samo Njega i nijednog drugog stvorenja. Čak ni anđeli, sveti ili pali, ne mogu nam dati život, jer njihov život potječe od Boga. Ne samo da ne mogu dati život, već je najveći pali anđeo, Sotona, izravna suprotnost Darovatelju života. On je lukavi trgovac smrću čija je opsesija da nam otme život koji nam Isus pruža. Isus razotkriva Sotonin razorni plan koji je u suprotnosti s Njegovim spasonosnim poslanjem kada izjavljuje: “Kradljivac dolazi samo da ukrade, ubije i uništi. Ja sam pak došao da im dam život, i to život u izobilju.” (Ivan 10,10 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Đavao, iskonski varalica, mami čovječanstvo da izabere grijeh umjesto pravednosti u Kristu, a onda bezosjećajno traži svoju plaću, koja nije ništa drugo do vječna smrt. Pavao potvrđuje ovu činjenicu kada piše u Rimljanima 6,23: “Jer je plaća grijeha smrt, a milosni dar Božji jest život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu našem.” Svi dobri darovi potječu od Boga, a vječni život, kao i život u izobilju, dolazi od Njega. Nedokučiva je tajna zla da ljudi koje je Isus stvorio i za koje je umro, biraju kaznu vječne smrti i odbacuju Božji dar vječnog života. Kao što ćemo vidjeti, dar vječnog života i spasenja naglašava se u Ivanovom evanđelju više nego u bilo kojoj drugoj knjizi Svetog pisma.

Više od bilo kojeg drugog pisca evanđelja, Ivan o utjelovljenom Božjem Sinu govori kao o velikom “Ja Jesam”. Ovaj izraz, kao što smo već napomenuli, odnosi se na Boga. U Ivanovom evanđelju Isus, na primjer, objavljuje: “Ja sam put, istina i život.” (Ivan 14,6) Kada slijedimo Put, Isusa, On nas uči svojoj Istini koja vodi u vječni Život. Isus je naš jedini put k vječnom Bogu. Otac nikada neće otjerati nikoga tko Mu iskreno dođe u pokajanje.

DRUGI DIO: Komentar

Kao što smo upravo rekli, Bog jedini posjeduje život. On je, dakle, jedini koji ga može i dati. Nijedan anđeo ili stvoreno biće to ne može učiniti osim Izvora života. Ova misao upućuje na Ponovljeni zakon 30,20,

gdje Bog preko Mojsija opominje svoj narod: “Ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj, tvoj dugi vijek.” Ovdje nas Bog potiče da se držimo Njega cijeli život, jer izvan tog božansko-ljudskog odnosa postoje samo jad i smrt. Ova misao pomaže nam da razumijemo još jednu dimenziju teksta u Ivanu 10,10, koju u ovom kontekstu vrijedi ponoviti: “Lopov ne dolazi, osim da ukrade, zakolje i uništi. — Ja sam došao da ovce imaju život i da ga imaju u izobilju.” Ovdje vidimo da su jedina alternativa Kristovom izobilnom i vječnom životu jad i smrt koje nudi Sotona.

Neki, međutim, pogrešno tvrde da Krist nije morao dolaziti na ovaj svijet. Ali tko bi drugi mogao uzeti na sebe naše grijeha i obući nas u haljine Božje pravednosti? Tko nam je drugi mogao dati život umjesto naše smrti? Nitko osim pravednog i životodavnog Krista. On se hrabro borio protiv naša dva najsmrtonosnija neprijatelja, grijeha i smrti, i pobijedio oba. Njegova pobjeda postaje naša kada vjerujemo u Njega. Dakle, možemo vjerovati Isusu kada obećava: “Da, volja je Oca mog da svaki koji vidi Sina i vjeruje u nj dobije život vječni i da ga ja uskrisim u posljednji dan.” (Ivan 6,40)

Riječi vječnoga života

Kad je nahranio pet tisuća ljudi, Isus je svima koji su jeli kruh ukazao na sebe, na Kruh života (Ivan 6,35). Želio je da svoju glad za fizičkim kruhom, koji im je davao privremenu sitost, zamijene potrebom da se hrane Njime za vječni život. On je nahranio mnoštvo gladnih ljudi, ali Isusova božanska misija bila je da ponudi vječni život u Božjem slavnom kraljevstvu onima koji vjeruju u Njega. Ako imamo sve, a nemamo Isusa, potpuno smo izgubljeni i zato je naša najveća potreba da prvo tražimo Njegovo kraljevstvo, a sve ostalo bit će nam osigurano (vidi Matej 6,33). Čak i ako ne posjedujemo sve što želimo u ovom životu a hranimo se Kristovim životodavnim riječima, mi smo pravi pobjednici.

Psalmist nas uvjerava: “Jahve je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam.” (Psalam 23,1) Drugim riječima, kada nam Gospodin postane prvi u životu, On osigurava naše potrebe. Bog dobro zna što nam je potrebno u životu i On je sretan što nam čini dobro. Ali Njemu je najvažnije da imamo spasonosni odnos s Njim.

Ellen G. White iznosi sljedeću duboku misao o našoj potrebi da se hranimo Kruhom života: “Jesti Kristovo tijelo i piti Kristovu krv znači primiti Ga kao osobnog Spasitelja. ... Ono što je hrana za tijelo, to Krist mora biti za dušu. Hrana nam ne može koristiti ako je ne jedemo, ako ne postane dio našeg bića. Tako i Krist nema nikakvu vrijednost za nas ako Ga ne upoznamo kao osobnog Spasitelja. ... Moramo se hraniti

Njime, moramo Ga primiti u srce tako da Njegov život postane naš život. Mi moramo crpsti Njegovu ljubav i Njegovu milost.” (Isusov život, str. 314; u izvorniku 389)

Štoviše, Kristove riječi imaju život. One predstavljaju Njegov karakter. Primajući Isusove riječi danas i usadujući ih u svoje srce, primamo samog Isusa. Istina je da Ga ne možemo gledati u tijelu iz dana u dan, kao što su to činili učenici, ali Ga vidimo preko Njegovih riječi koje su nam povjerene preko Svetog pisma. Petrov odgovor na Kristovo pitanje podrazumijeva ne samo da sâm Spasitelj ima vječni život, već da ga imaju i Njegove riječi (vidi Ivan 6,68). Nadahnut Duhom Svetim, Petar je prenio božansku istinu da nam nijedna osoba, mjesto ili objava ne može ukazati na vječni život osim Isusa koji je Izvor života.

Vjera i novorođenje

Vjera nije roba koju će gomilati nekolicina odabranih, isključujući druge. Vjera je sveopći dar od Boga, dan svim ljudima na ovom svijetu. Ljudsko postojanje počinje s vjerom koju je naš Stvoritelj ugradio u naše srce, i ona se treba graditi prihvaćanjem i vjerom u Onoga koji ju je dao. Ova se vjera zatim produbljuje time što tražimo od Boga da preuzme punu vlast nad našim životom. Ivan potvrđuje ovu činjenicu riječima: “A svima koji ga primiše dade vlast da postanu djeca Božja; onima koji vjeruju u njegovo ime.” (Ivan 1,12)

Jednostavno rečeno, vjera je čisti dar od Boga (vidi Rimljanima 4,1-8). Božji dar vjere božanska je veza koja nas povezuje s Njim. Ova povezanost vjerom podsjeća nas da pripadamo Njemu i daje smisao našem cjelokupnom postojanju.

Čak je i pokajanje dar od Boga jer je ono odgovor na poticaje Duha Svetoga da Mu se pokorimo. Mnogi čine pogrešku i da bi došli k Bogu, čekaju da najprije imaju dovoljno vjere i pokajanja, ali ovi blizanci su već tu i čekaju naše prihvaćanje i primjenu. Nema potrebe da čekate da biste ih primili.

Petar i apostoli potvrdili su ovu činjenicu u Djelima 5,31: “Njega je Bog desnicom svojom uzvisio za Vođu i Spasitelja, da dadne Izraelu obraćenje i oprostjenje grijeha.” Pa zašto bi grešnik više čekao? Dodite Kristu s vjerom koju vam je dao i primite Njegov dar pokajanja kako biste živjeli Njegovim životom danas!

Odbacivanje i osuda (Ivan 3,18-21)

Nažalost, danas se svjetlo i tama sve više miješaju. Postoji više gledišta o tome što je istina. Zašto ljude više zanima tama od svjetla istine? Isus odgovara na ovo ključno pitanje kada kaže: “U ovome se

sastoji sud: Svjetlo je došlo na svijet, a ljudi su više voljeli tamu nego Svjetlo, jer su im djela bila zla.” (Ivan 3,19)

Oni koji se odlučuju protiv svjetla u korist tame koju Božja istina raspršuje, osuđeni su svojim zlim djelima. U svojoj tvrdoglavosti i oholosti odbijaju se poniziti i pokajati, odbacujući jedino svjetlo koje im daje bilo kakvu nadu. Ali nema ozdravljenja ako ne otvore svoje srce i ne prime svjetlo Kristove sile da ih ona obnovi. Zašto ne odbacimo svoja zla djela dok još ima dovoljno prilika? Zašto čekati dok ne bude prekasno? Vrata “korablje” su i dalje otvorena, a svjetlo istine još uvijek svijetli. Pa zašto ne biste pozvali svjetlo da rastjera tamu i bez oklijevanja prihvatili spasenje prije nego što bude prekasno?

U kontekstu ove rasprave o izboru između svjetla i tame, osvrnimo se na Ivan 3,16. Ovo je jedan od najvažnijih redaka u čitavom Svetom pismu, to je Evanđelje u malom. Naglasak ovog retka nije samo na spasenju, već i na negativnim posljedicama, vječnoj propasti ako ne vjerujemo. Osuda proizlazi iz pogrešnog izbora. Isus nastavlja ovu misao u Ivanu 3,18: “Tko vjeruje u njega, tomu se ne sudi; a tko ne vjeruje, već je osuđen. Jer nije vjerovao u jedinorođenoga Sina Božjega.”

Naša vječna sudbina ovisi o našem povjerenju u Krista i Njegovu životodavnu riječ. Adam i Eva sumnjali su u istinitost Božje mudrosti i znamo kako je to završilo. U Svetom pismu postoji bezbroj drugih primjera ljudi koje su snašle posljedice njihovog nevjerovanja. Međutim, Isus, drugi Adam, pobijedio je vjerujući riječima kojima je Njegov Otac potvrđivao njihov božanski odnos između Oca i Sina. Upravo taj odnos je Sotona osporavao kada je iskušavao Isusa u pustinji rekavši: “Ako si zaista Sin Božji, naredi da ovo kamenje postane kruh.” (Matej 4,3) Isusova obrana u sljedećem retku bila je jednostavna: “Pisano je.” (Matej 4,4) Na taj način pokazao nam je model povjerenja u Božju riječ, povjerenja koje i mi trebamo pokazati.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Kakva je veza između čitanja Božje riječi i slušanja njezine poruke? “Riječ živoga Boga nije samo napisana, već i izgovorena. Biblija je Božji glas koji nam govori isto tako kao da ga slušamo svojim ušima. ... Čitanje Pisma i razmišljanje o njegovim riječima smatrat ćemo boravkom kod Beskonačnoga.” (Ellen G. White, *Sujedočanstva za Crkvu*, sv. 6, str. 339; u izvorniku 393)

2. Kako povjerenje u Isusove riječi koje govore o budućnosti utječe na vaš današnji život?

Put, Istina i Život

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 13,1-20; Ivan 14,1-3; Ivan 14,5.6; Ivan 1,14; Ivan 5,38-40.

U ovtjednoj pouci proučavamo nevjerojatni izvještaj o Isusu, utjelovljenom Sinu Božjem. Ne postoji nitko nalik Njemu tko tako blisko poznaje Oca i koji je jedinstven u svojem postojanju i jedini je Put, Istina i Život. U Ivanovom evanđelju slušamo Isusa kako govori o Ocu jer je Očevo ime bilo na Njegovim usnama i u Njegovom srcu neprestano. Isus je jedini vidio Boga licem k licu i to je ono što nijedan drugi čovjek ne može tvrditi. Dakle, Isus potvrđuje svoje božanstvo kada potvrđuje svoj odnos s Ocem. “To ne znači da je tko vidio Oca. Samo onaj koji dolazi od Boga vidio je Oca.” (Ivan 6,46)

Jedan od učenika, Filip, često je slušao kako Isus naglašava svoj odnos s Ocem. Na kraju je rekao Isusu: “Gospodine, pokaži nam Oca, i dosta nam je!” (Ivan 14,8) Neke od najdubljih riječi o bliskom odnosu između Isusa i Njegovog Oca nalaze se u Isusovom odgovoru Filipu u Ivanu 14,9: “Toliko sam vremena s vama — odgovori mu Isus — I ti me, Filipe, nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako veliš: ‘Pokaži nam Oca!’?” U ovim riječima vidimo da je Isus bio najdublji prikaz Boga. Velika je prednost što poznajemo Isusa, jer poznavajući Njega, poznajemo Oca.

Osim odrednice “Ja Jesam”, koja upućuje na Isusa kao na “Put, Istinu i Život”, proučavat ćemo neke dodatne karakteristike koje će nam pomoći da cijenimo veliki Dar koji nam je dan u Isusu. Slijedeći Njega, koji je Put, mi hodimo s Njim i učimo Njegovu Istinu, koja vodi u Život u izobilju i vječni život.

DRUGI DIO: Komentar

Kristov primjer za oponašanje (Ivan 13,1-20)

Isus nije samo prenosio drugima mudrost i poučavao; On je također ilustrirao ove istine svojim primjerom, kako bi se Njegova učenja usadila u srca učenika. Kao primjer pogledajmo obred poniznosti. Na početku ovog obreda Krist nije čekao da se Njegovi učenici dragovoljno jave da

peru noge jedni drugima. Isus im nije držao lekcije o poniznosti i služenju. Niti je očekivao da će biti pozvan sluga koji će obaviti ovaj neugledan čin. Umjesto toga, sam Isus je bio taj Sluga i pokazao svojim sljedbenicima živi primjer kako se trebaju odnositi jedni prema drugima.

Isusove riječi pokazuju što je želio postići činom pranja nogu: “Dakle, ako ja, Gospodin i Učitelj, oprah vama noge, i vi ih morate prati jedan drugomu. Dao sam vam primjer, da vi činite kako ja učinih vama.” (Ivan 13,14.15) Bez obzira na ovu jasnu zapovijed, većina kršćana je ne poštuje. Poniznost potrebna za izvršenje ovog obreda nije privlačna ljudskom srcu. Ali ako ne ispunimo uvjete nužne za sudjelovanje u njemu, mi propuštamo pouku o poniznosti koju nas je Krist naučio.

U biblijskoj kulturi Kristovog vremena glava je bila najplemenitiji dio tijela, a stopala najneugledniji dio. Time što je Krist spustio svoju plemenitu glavu da opere prljavu stopala svojih sljedbenika, On je slikovito ilustrirao svoju spremnost da dâ sve od sebe kako bi im pomogao i u njihovim najizazovnijim situacijama. Juda je negodovao što će se Krist, za kojega se nadao da će postati kralj, do te mjere poniziti. Petar je, s druge strane, bio ponizan kada je vidio svojega Gospodina u ulozu krotkog i poniznog sluge. Stoga je Petar u početku odbio Kristovu ponudu osjećajući se potpuno nedostojnim. Ali kada mu je Isus rekao: “Ako te ne operem ... nećeš imati dijela sa mnom” (Ivan 13,8), Petar je odmah potvrdno odgovorio jer ni na koji način nije želio ugroziti svoj važan odnos s Isusom. Tako da u Ivanu 13,9 možemo vidjeti Petrovu brzu reakciju: “Onda, Gospodine! ... ne peri mi samo noge nego i ruke i glavu!”

Sigurno ću doći ponovno (Ivan 14,1-3)

Živimo u problematičnom i nesređenom svijetu. Stoga su Isusove umirujuće riječi u Ivanu 14,1 i danas aktualne: “Neka se ne uznemiruje vaše srce! Vjerujte u Boga i u me vjerujte!” Ove ohrabrujuće riječi zasnovane su na vjeri u istinitost i nepromjenjivost Isusa i Njegovog Oca. Također, ovaj redak je utemeljen na Isusovom čvrstom obećanju da će otići i pripremiti nam mjesto i tako ispuniti svoju žarku želju da uvijek bude s nama.

Neki žele biti na Nebu zbog posebnih vila ili palača, drugi zbog ulica popločanih zlatom. Ali trebaju li ovi poticaji biti naša prava motivacija da budemo tamo? U grčkom tekstu ne stoji izraz “kuće”, već “sobe”, što ukazuje da ono što je istinski važno nije prostor koji ćemo posjedovati ili zauzimati, već uživanje u Isusovoj prisutnosti. Krista Njegova ljubav navodi da želi biti s nama, jer Njegova ljubav uvijek traži zajedništvo.

Ono što je sigurno jest činjenica da Isus ne želi da budemo uznemireni u ovom nemirnom svijetu. On nas potiče da se pouzdamo u Oca i u Njega, koji nam jedini može pružiti nadu, mir i sigurnu budućnost.

U Ivanu 14,3 glagol "vratit ću se" u grčkom jeziku je u sadašnjem trajnom vremenu. U Isusovom obećanju o Njegovom budućem slavnom dolasku podrazumijeva se da je to sadašnja stvarnost. Njegov dolazak je tako siguran, kao da se sada zbiva. Radosno iščekivanje Njegovog sigurnog dolaska utječe na naš sadašnji život do te mjere da dobivamo sliku Neba jer Njegovo kraljevstvo slave biva utkano u Njegovo kraljevstvo milosti koje ispunjava cijelo naše biće.

Put, Istina i Život (Ivan 14,5.6)

Možemo primijetiti zanimljiv napredak u Isusovom opisu sebe kao Puta, Istine i Života (Ivan 14,6). Razmotrite redosljed ovih triju riječi. Isus je Put. Dok hodamo, od Njega učimo Istinu koja nas na kraju vodi u Život u izobilju u ovom i u budućem, vječnom svijetu. Zapazite da je ovaj niz bio Kristov odgovor na Tomino pitanje kamo ide u Ivanu 14,5. Možemo se zapitati zašto je Toma postavio ovo pitanje s obzirom na Isusovo jasno objašnjenje u prethodnom retku: "Tamo kamo ja idem već znate put." (Ivan 14,4)

Krist je jedini put k Ocu. Neki bi mogli prigovoriti ovoj izjavi i reći da je Isus previše isključiv, posebno u današnjem društvu u kojem je sveprihvaćenost društvena norma. Ali ne vode svi putovi k Bogu. Isus je jedini put k Bogu jer je On jedini pravedan i može ponijeti naše grijehе. On jedini može zamijeniti našu smrt vječnim životom. Isus je jedini koji nam može dati pravednost i život jer On posjeduje oboje. Nitko drugi na ovom svijetu ih ne posjeduje niti ih može dati.

Kao što smo vidjeli prije, Filip je tražio da Isus pokaže Oca učenicima. Isusov odgovor Filipu povezuje poznavanje Njega kao Osobe s poznavanjem Njegovog Oca, jer ako poznajemo Sina, sigurno ćemo poznavati Boga. Isus kaže: "Toliko sam vremena s vama ... i ti me, Filipe, nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako veliš: 'Pokaži nam Oca!'" (Ivan 14,9)

Ova izjava daje nam utješnu spoznaju da se u Isusu možemo približiti Ocu bez straha i strepnje. Otac će se prema nama odnositi s istim milosrdem i suosjećanjem koje je i Isus pokazao ljudima oko sebe, uključujući izopćene i grešnike. Stoga nemamo opravdanja ako ne dođemo pred Božje prijestolje da primimo Njegovu milost i oprost.

Ako opet pogledamo izjavu u Ivanu 14,6, vidimo kako je Isus posvjedočio da je On sam utjelovljena Istina. U ovom promjenjivom svijetu punom pokvarenosti i prijevare, Isus ostaje istina, potpuna istina i ništa

osim istine. Nema razlike između Njega kao istine u odnosu na ono što On kaže. Na kraju krajeva "Isus Krist isti je jučer i danas i zauvijek će biti isti" (Hebrejima 13,8). Nedugo nakon ovih događaja Isus će se vratiti na Nebo, a ubrzo nakon toga Duh Sveti sići će na učenike na blagdan Pedesetnice, kao što je Isus obećao. "Kada dođe Branitelj, kojega ću ja poslati od Oca, Duh istine koji izlazi od Oca, svjedočit će za me." (Ivan 15,26) Štoviše, Isus je uvijek govorio istinu, a Njegovi učenici svjedočili su o tome jer su bili s Njim "od početka" (Ivan 15,27).

Isus je Svjetlo istine koje svijetli svuda oko nas. On raspršuje tamu laži i zbunjenosti i omogućava nam da sve sagledamo u pravoj perspektivi. Sada, kao i u vrijeme Pedesetnice, kada siđe Duh Sveti, "upućivat će vas u svu istinu" (Ivan 16,13 — Varaždinska Biblija).

U popustljivoj i pluralističkom društvu istina je kao pokretna meta jer izgleda da se stalno mijenja i razvija. Ono što je istina danas, nije nužno istina i sutra. Međutim, Isus izjavljuje: "Ja sam put, istina i život. ... Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni." (Ivan 14,6)

Sveto pismo i Istina (Ivan 5,38-40)

Cijela Biblija svjedoči o istini. Sveto pismo je sveobuhvatna i uravnotežena cjelina, jer oba zavjeta imaju istog Autora — Duha Svetoga. Ova istina vrijedi i za Isusovo svjedočanstvo u Njegovo vrijeme. Vjerski vođe tvrdili su da čvrsto vjeruju u Mojsija, ali nisu vjerovali njegovom svjedočenju o Isusu (vidi Ivan 5,46). Vođe su tvrdili da vjeruju u Stari zavjet, ali su se oslanjali na intelektualno poznavanje njegovog sadržaja kao jamstvo za vječni život.

Suženi pogledi židovskih vođa na Sveto pismo udaljili su ih od biti, uključujući i pogrešnu predodžbu o Isusu. Vođe su odbacivali starozavjetne proroke i ispunjenje proročanstava o Nadi Izraela i cijelog svijeta (vidi Ivan 5,39). Zapanjujuće je da su u potrazi za spasenjem odbacili Gospodina nade i života. Čini se da nisu razumjeli da bez Isusa postoji samo smrt i da je život moguć samo u Njemu.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Kako na vaš svakidašnji život utječe činjenica da je Isus, naš Spasitelj, savršeni odraz Oca? Zamislite da ste Filip i da ste čuli kako vam Isus govori da vidjeti Njega znači vidjeti Oca. Što znači "vidjeti" Oca i Njegovog Sina?

2. Kakvo je značenje Isusovog čina kad je približio svoju glavu Judinim nogama dok ih je prao? Kako se Isusov čin poniznosti odnosi na vas osobno?

3. Što vas pokreće da budete na Nebu: dvorci i ulice od zlata ili nešto drugo? Koliko je važno vidjeti Isusa? Zašto On mora biti naša prva i najveća želja?

4. Kako sigurnost Kristovog dolaska utječe na naš svakidašnji život?

5. Što mislite o tvrdnji da sve u što vjerujemo treba biti utemeljeno na Svetom pismu, a da nas istodobno uvijek mora voditi Kristu? Što to govori o našem duhovnom hodu ako smatramo da je stjecanje znanja naš glavni cilj?

6. Kako naš naglasak na Krista i Bibliju treba utjecati na naš pogled na svijet dok promatramo sve poremećaje i nemire u svijetu oko nas?

Otac, Sin i Duh Sveti

PRVI DIO: Pregled

Ivan 14,6-11; Ivan 1,13; Ivan 3,5-8; Ivan 6,63; Ivan 14,26; Ivan 15,26; Ivan 16,7-11; Ivan 17.

Pouka za ovaj tjedan govori o Trojedinom Bogu i o tome kako je Isus, Druga Osoba Božanstva, povezan s druge dvije Osobe Trojstva.

Postoje najmanje dva mjesta u Novom zavjetu gdje se sve tri Osobe spominju u istom kontekstu. Prigodom Isusovog krštenja, kao što je zabilježeno u Mateju 3,16.17, Duh Sveti je sišao na Isusa i čuo se Očev glas. U Ivanu 1,1-3.32 saznajemo da su Isus i Otac jedno, i da je Ivan Krstitelj svjedočio da je Duh Sveti u obliku goluba sletio na Sina.

Poglavlja 13—17 smatraju se Ivanovim oprostajnim poglavljima o Isusu i posvećena su razdoblju neposredno prije Njegovog raspeća, uskrsnuća i uzašašća na Nebo. U ovim poglavljima Isus se usredotočuje na važnu temu svojeg odnosa s Ocem i Duhom Svetim, i na to kako se mi u Njemu možemo približiti Bogu. Isus nam je želio ostaviti ovu najvažniju misao kako bismo se uvijek sjećali da je On došao od Oca, da je sličan Ocu i da je Duh Sveti, Njegov predstavnik, poslan da nas poučava, osvjeđuje i tješi dok Isus ponovno ne dođe.

DRUGI DIO: Komentar

Nebeski Otac

Postanak 1 i Ivan 1 imaju nešto zajedničko: Trojedini Bog bio je uključen u stvaranje po Isusu i Trojedini Bog bio je uključen u otkupljenje po Isusa. Riječ koja stvara stvorila je savršen svijet, koji je zatim bio pokvaren grijehom i narušio skladan odnos koji je postojao između Boga i Njegovih stvorenih bića. Na sreću, Isus, spasiteljska Riječ, preuzeo je na sebe povratak izgubljenog sklada i pobijedio. Štoviše, On se borio sa smrću i pobijedio (vidi Rimljanima 6,8-14; 2. Korinćanima 5,21).

Lako je pomisliti da je Isus sam stradao na križu, ali i Otac i Duh Sveti stradali su s Njim. U 2. Korinćanima 5,19, Pavao kaže: “Kao što je sigurno da Bog bijaše onaj koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom, koji nije uračunao ljudima njihovih prekršaja i koji je stavio u nas riječ pomirenja.” Važno je napomenuti da Bog želi da budemo aktivno uposle-

ni u službi pomirenja i da imamo tu nevjerojatnu prednost da sudjelujemo u Isusovom djelu kao predstavnici Njegovog kraljevstva.

Isus je posvjedočio da su On i Njegov Otac jedno, i bili su jedno od vječnosti. On sam je rekao: “Ja i Otac jedno smo” (Ivan 10,30), i: “Otac u meni, i ja u njemu” (Ivan 10,38). Otac je mnogo uložio u ovaj svijet i On ga voli onoliko koliko voli svojega jedinorođenog Sina. Isus vrši savršenu volju svojega Oca (Ivan 5,30); Otac preko Njega govori i djeluje (Ivan 14,10) i Otac donosi spasenje onima koji vjeruju u Njegovog Sina (Ivan 3,16).

Isus i Otac

Stvaranje i spasenje bili su Božja inicijativa. Stvorio je Adama i Evu iz ljubavi da bi s njima dijelio svu ljepotu zajedništva. Ovo zajedništvo narušeno je grijehom, ali Bog nas nije prepustio našoj sudbini. On je preuzeo inicijativu kako bi obnovio našu prekinutu vezu s Njim. Mi katkad ističemo svoju posvećenost Bogu, ali što bi bila naša ljudska posvećenost bez Njegove velike posvećenosti nama? Njegova posvećenost nadahnjuje i pokreće našu posvećenost. Pavao ovo potvrđuje pitanjem: “Zar prezireš Božju neizmjernu dobrotu i strpljivost koju ti iskazuje i ne shvaćaš da te Božja dobrota želi navesti da se pokaješ i promijeniš?” (Rimljanima 2,4 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Isus je dragovoljno došao na naš grešni svijet s božanskim poslanjem da ga izbavi iz pandži Zloga. Bog je u svojoj ljubavi došao na ovaj svijet u Osobi svojega Sina da umre za svakoga tko je ikada rođen. U Ivanu 3,16 jasno stoji da je Bog zavolio svijet do te mjere da je poslao svojega jedinorođenog Sina da umre za njega, jer nas je samo Njegova smrt mogla otkupiti od naše smrti. Ispunivši Božji zahtjev, Abraham i njegov obećani sin Izak bili su primjer ovog obećanja.

Ali razlika je bila u tome što Izakova žrtva nije bila zamjena kao što je trebala biti Kristova. Ova je razlika postojala zato što je Sin Božji bio Izvor života, a Izak nije. “U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga — i Riječ bijaše Bog. Ona u početku bijaše kod Boga. U njoj bijaše Život i Život bijaše svjetlo ljudima.” (Ivan 1,1.2.4) Ellen G. White piše da je “u Kristu iskonski, nepozajmljeni, nestečeni život” (*Isusov život*, str. 435 u izvorniku 530).

Poznavati Sina znači poznavati Oca (Ivan 14,6-11)

Više nego bilo gdje u Bibliji, u Ivanovom evanđelju obilno se upućuje na Oca, posebno u posljednjim poglavljima. Točno 136 puta Isus se poziva na Oca: opisuje kakav je On i ističe jedinstvo koje postoji između njih dvojice. Neki književni kritičari dovode u pitanje takvo naglašavanje

kao beskorisno, ali Isus je silno želio da mi upoznamo i cijenimo Njegovog Oca. Osim toga, Isus je istaknuo kako je ispunio savršenu volju svojega Oca u svemu što je govorio i činio.

Ovaj odnos zaokružuje Kristov odgovor Filipu u Ivanu 14,9 gdje Spasitelj kaže: “Tko je vidio mene, vidio je i Oca.” Ova jasna tvrdnja treba sve nas navesti da se odnosimo prema Bogu Ocu kao što se odnosimo prema Bogu Sinu, jer sve Isusove osobine koje vidimo u evanđeljima odnose se i na Oca. Ova ohrabrujuća spoznaja treba nam pomoći da uspostavimo u odnos uzajamne ljubavi s Ocem kao što imamo sa Sinom.

Logično pitanje koje ovdje trebamo postaviti glasi: Kako bi utjecalo na naš svakidašnji život kad bismo slijedili Kristov primjer da ne vršimo svoju volju, već mudru volju našega nebeskog Oca?

Duh Sveti (Ivan 1,13; 3,5-8; 6,63; 14,26; 15,26; 16,7-11)

Duh Sveti je aktivni sudionik u procesu duhovnog obraćenja, koji je Isus opisao kao ponovno rođenje. Još na početku svojeg evanđelja Ivan se osvrće na ovo bitno pitanje novorođenja, koje nije “od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego — od Boga” (Ivan 1,13). Ovaj čudesni događaj zbiva se pod utjecajem Duha Svetoga na ljudsko srce.

Duh Sveti potiče savjest da osjeti neodgodivu potrebu za spasenjem i osvjedočuje srce u istinitost svega što Otac i Sin govore i čine. Osim što je naš Utješitelj, koji je pokraj nas da bi nam donio utjehu, Duh Sveti nas osvjedočuje u grijeh. Trebamo biti zahvalni kada osjetimo krivnju jer je to jasan znak da je Duh aktivan u našem životu osvjedočujući nas da trebamo ispraviti neke stvari.

Ostale uloge Duha Svetoga, na koje se ukazuje u Ivanovom evanđelju, nalaze se u Ivanu 16,8-15. Za početak, Duh uznemirava našu savjest krivnjom zbog grijeha koji nas muči i koji moramo ukloniti iz svojeg života. Drugo, On nas poziva na pravednost i na radost u činjenju onoga što je ispravno umjesto onoga što je sebično. Ova pravednost, dana i uračunata, dolazi samo od “Sunca Pravednosti”, službom Duha. Treće, Duh nas podsjeća na sud koji će sigurno doći. Ovo osvjedočenje treba nas navesti da se pokajemo i budemo spremni za skori Kristov dolazak. Misao na dolazeći sud treba ubrzati naš dolazak Ocu u istinskom pokajanju i promjeni života. Četvrto, Duh Sveti upućuje nas u istinu kakva je u Isusu. Dok svjedočimo drugima, Isus nas podsjeća na stvari koje trebamo reći u pravo vrijeme (Luka 21,14.15). Peto, Duh proslavlja Isusa poštujući Njegove riječi i volju.

Isusova velikosvećenička molitva (Ivan 17)

U Ivanu 17 zabilježena je Isusova zastupnička molitva, koja je najduža i najdublja od svih Njegovih molitava. U njoj se Isus moli za sebe, za svoje učenike i za sve vjernike, sadašnje i buduće, jer kaže: “Ne molim samo za njih, nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u me.” (Ivan 17,20) Kristove molitve nisu samo silne, već i sveobuhvatne. Činjenica je da se On moli za nas snažno i bez prestanka.

Isus se molio za Petra u Luki 22,31.32. Usrdno se molio i za svoj tvrdoglavi i svojeglavi narod (vidi Matej 23,37). Pavao nam u Hebrejima 5,7 kaže da se molio “s jakim vapajem i sa suzama”. On se snažno moli čak i za neprijatelje koji Ga razapinju: “Oče, oprostí im, jer ne znaju što čine!” (Luka 23,34) Isusove molitve bile su uslišane u obraćenju Njegovih neprijatelja, kao odgovor na Petrovo Duhom nadahnuo propovijedanje. Konačno, Isus se moli neprestano, a ne povremeno, kao kada se mi molimo za druge. U Hebrejima 7,25 piše da Isus “može zauvijek spasavati one koji po njemu dolaze k Bogu, jer uvijek živi da posreduje za njih”.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Sjetite se trenutaka kada ste bili obeshrabreni jer niste u potpunosti razumjeli značenje određenih poruka u Božjoj riječi. Koliko vam pomaže svijest o Božjoj beskonačnosti u usporedbi s vašom ograničenošću? Savršeno znanje o našem beskonačnom Bogu obuhvaća čitav spektar znanja i mudrosti, ali naše ograničeno znanje pokriva samo mali dio tog spektra. Zar nas ova stvarnost ne bi trebala nagnati da se pokorimo Njegovoj volji i da Ga poslušamo kada kaže: “Prestanite i znajte da sam ja Bog.”? Razgovarajte o ovome.

2. Jeste li došli do spoznaje da je Otac poput Sina, a Sin poput Oca? Ako jeste, na koji način? Kako vam vaša spoznaja pomaže da budete bliskiji s Bogom Ocem?

3. Kako se osjećate kada pomislite da možete, čak i ovdje, a još više na Nebu, pokazati bliskost koju Isus ima s Ocem?

4. Djelo je Duha Svetoga da ljudsko srce osvjedoči o grijehu, pravdnosti i sudu. Ako se iz nekog razloga opirete glasu savjesti, kako to možete promijeniti?

5. Jeste li kada pomislili da svoju slabu vjeru i molitve trebate ujediniti sa snažnim Isusovim molitvama vjere? Mislite li da će ova zajednica unaprijediti vaše duhovno putovanje u Božje kraljevstvo?

Čas slave — križ i uskrsnuće

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 18,28-38; Ivan 18,38—19,5; Ivan 19,30; Ivan 17,4; Ivan 20,1-10.

Vidimo jasnu suprotnost između Pilatovog i Kristovog pogleda na svijet. Pogled na svijet rimskog upravitelja zasnivao se na privremenom kralju i prolaznom kraljevstvu, za razliku od Isusa, čiji je pogled na svijet bio zasnovan na duhovnom i vječnom kraljevstvu. Ipak, bilo je jasno da je Pilat pred sobom vidio Čovjeka koji je drugačiji od svih ostalih ljudi. On ga zasigurno nije doživljavao kao židovski vođe i prisutna rulja, kao osobu koja zaslužuje okrutno pogubljenje.

U kratkoj ali značajnoj razmjeni misli između njih dvojice, Isus je rekao Pilatu: “Zato dođoh na svijet da svjedočim za istinu. Svatko tko je prijatelj istine sluša moj glas.” (Ivan 18,37) Nestalni Pilat nikada nije čuo da netko govori o istini na tako siguran i autoritativan način. Pilat je zatim postavio čuveno pitanje: “Što je istina?” (Ivan 18,38) On, međutim, nije sačekao Isusov odgovor na to ključno pitanje. Možemo samo zamisliti kakav bi mogao biti Kristov odgovor da je imao priliku odgovoriti.

Je li moguće da i mi nekada budemo nestrpljivi kao Pilat? Postavljamo Bogu neka dobra pitanja, ali često ne čekamo Njegove odgovore. Koliko bi naš život bio drugačiji kada bismo više slušali što nam Bog želi reći. Nažalost, prečesto smo usmjereni na sebe umjesto da budemo usredotočeni na Krista. Zamislite sve prednosti koje bismo mogli imati kada bismo jednostavno bili mirni i više slušali Boga.

Zanimljivo je da razapinjanje, najsravniji i najviše ponižavajući način smaknuća, Ivan prikazuje kao najslavniji događaj. Svojom smrću Isus je, kao drugi Adam, pobijedio Sotonu, uspješno izvršivši poslanje spašavanja grešnog čovječanstva. Pošto je Isusova misija spasenja uspješno izvršena, Njegov Otac je prihvatio Njegovu žrtvu i omogućio da se spase svi koji vjeruju u Njegovog Sina.

DRUGI DIO: Komentar

Što je istina? (Ivan 18,28-38)

Postavivši pitanje: “Što je istina?”, a zatim se okrenuvši ne čekajući odgovor, Pilat je propustio priliku čuti istinu od utjelovljene Istine koja je u tijelu stajala pred njim. Njegovo pitanje o istini posebno je značajno danas jer je naš svijet prepun odbačene ili zaboravljene istine. Tama neistine i zbrka koja je uslijedila kao posljedica, hara posvuda. Danas su nijekanje istine, borba oko nje i kompromisni dogovori postali prihvatljivi i uobičajeni. Ovo srozavanje istine je toliko često da su ljudi prisiljeni postavljati isto pitanje kao i Pilat: “Što je istina?”

Kada idemo Isusovim stopama, On nam pomaže da postanemo govornici istine. Isus ne samo da iznosi istinu, On sam je istina. Na kraju krajeva, On je svjedočio za sebe: “Ja sam Put, Istina i Život.” (Ivan 14,6) Neka naše svjedočanstvo izvede druge iz tame zla u jarko svjetlo Kristove istine. Neka drugi znaju da se istina još uvijek može naći u Kristu i Njegovim sljedbenicima.

Evo čovjeka! (Ivan 18,38—19,5)

Poncija Pilata treba žaliti zbog njegovog kolebanja i kompromisa prema onome što je znao da je istina. Pokušao je ugoditi svima, ali na kraju nije ugodio nikomu. Mrzili su ga i Židovi i rimska vlast. Car ga je protjerao u Galiju i oduzeo mu sve počasti. Ubrzo nakon toga umro je u izgnanstvu oduzevši sebi život. Pilat je pokušao izazvati osjećaj pravde i suosjećanja židovskih vođa, ali oni su odlučili vidjeti kako Isus umire na križu. Naredivši Njegovo bičevanje, Pilat se nadao da će izazvati samilost naroda.

U posljednjem pokušaju da spasi Isusa, Pilat je ponudio vjerskim vođama izbor između dvojice zatvorenika, kao što je bio običaj. Koga Pilat treba pustiti: Krista ili Barabu? Židovi su izabrali Barabu, najpodlijeg zločinca, pravog predstavnika Sotone. Žalosno je reći, ali kada je Pilat konačno shvatio da su u vode nepokolebljivi u namjeri da razapnu Isusa, on je nevoljko popustio njihovim željama. Mali kompromis naveo ga je na veće kompromise, sve dok nije prešao prag bez povratka. Ipak, Pilat je osporio sebe i nepravdu sudskog postupka tako što je triput izjavio da je Isus nevin, a zatim Ga je osudio na smrt.

Kakav je Pilat bio tragična osoba! Ipak, kao poganin pokušao je spasiti jednog Židova od Njegovog naroda, dok su oni vikali i tražili Njegovu smrt. Sve se to dogodilo na Pashu.

Isusovo poslanje bilo je da bude žrtvovan kao Pashalno Janje, zaklano od postanka svijeta. On je rođen da umre, ali njegova smrt nije morala biti u rukama Pilata. Pilatove posljednje riječi upućene mnoštvu

bile su: "Evo čovjeka!" (Ivan 19,5) Pilat je nehotice ovim naizgled jednostavnim riječima sažeo dubinu i širinu spasenja i o čemu se u biti radilo. Gledajući Isusa, mi se mijenjamo. Rečeno jezikom Ivana Krstitelja: "Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!" (Ivan 1,29) Pogledajmo na Sina Čovječjeg i spasimo se. Gledajmo u Njega i živimo.

"Svršeno je!" (Ivan 19,30; 17,4)

U Ivanu 17,4 Isus kaže svojem Ocu: "Ja sam tebe proslavio na zemlji, izvršivši djelo koje si mi dao da učinim." U čije je ime Isus izvršio djelo? Pozadina ove izjave bila je Isusova velikosvećenička molitva za Njegove učenike. Isus ih u molitvi spominje četrdeset puta. On je proslavio svojeg Oca u pripremi svojih učenika.

Isus ih je osposobio da nastave Njegovo djelo otkupljenja. "Krist je završio djelo koje Mu je bilo povjereno. Okupio je one koji su trebali nastaviti Njegov rad među ljudima. Zato je rekao: 'Ja se u njima proslavih.'" (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 16; u izvorniku 24) Kristovo djelo pripreme Njegovih učenika trebalo je završiti okončanjem Njegovog djela spasenja. U Ivanu 19,30 čitamo: "Kad Isus uze ocat, reče: 'Svršeno je!' Te nakloni glavu i — predaše duh."

Kristova savršena žrtva znači da ne trebamo dodavati niti oduzimati od Njegovog djela, već ga jednostavno prihvatiti. Spasenje je dar milosti. Ovaj dar primamo vjerom, i vjerom u Kristovu pravednost osposobljavamo se za poslušan i pobjednički život.

Prazan grob (Ivan 20,1-10)

Kristovo uskrsnuće vrlo rano prvog dana u tjednu bilo je potrebno za vjeru Njegovih sljedbenika. Krist je morao ustati iz groba, kao što je sam rekao i kao što je prorečeno u Starom zavjetu. Nikakva zla sila nije Ga mogla zadržati u grobu. Na moćnu zapovijed Njegovog Oca da ustane, sile zla bile su potpuno pobijedene. Apostol Pavao u 1. Korinćanima 15,17 kaže: "A ako Krist nije uskrsnuo, bez ikakve je vrijednosti vaša vjera; vi ste još u svojim grijesima." Štoviše, u 1. Korinćanima 15,19 on nastavlja: "Ako se samo u ovome životu uzdamo u Krista, najbjedniji smo od svih ljudi."

Zašto "najbjedniji"? Jer slavna nada u uskrsnuće ne bi bila moguća i mrtvi u Kristu ne bi oživjeli da nema Kristovog uskrsnuća. Ali Krist je uskrsnuo rano ujutro prvog dana u tjednu, a o praznom grobu svjedočili su Marija Magdalena, Petar i Ivan. Rimski vojnici bili su svjedoci Kristovog izlaska iz groba i pali su na zemlju kao mrtvi pred pojavom Njegove slave. Vojnici su bili toliko zadivljeni onim što su vidjeli svojim očima da su požurili k vjerskim vođama da im kažu što se dogodilo.

Međutim, vođe su bili ispunjeni tolikom mržnjom prema Isusu da su potpuno odbacili sve jasne dokaze o Njegovom slavnom uskrsnuću. Ovi su vođe, međutim, sigurno znali da je Krist uskrsnuo; zašto bi u protivnom podmićivali vojnike novcem? Matej opisuje što se zapravo dogodilo: “Ovi se sastadoše sa starješinama pa, nakon vijećanja, dadoše vojnicima veliku svotu novaca i rekoše im: ‘Kažite: Njegovi učenici dođoše noću te ga ukradoše dok smo mi spavali. Ako bi ovo došlo upravitelju do ušiju, mi ćemo ga već uvjeriti i pobrinuti se da budete bez brige.’” (Matej 28,12-14)

Stoga je sasvim jasno da su vođe ovjekovječili veliku laž suprotstavljajući se dokazima koji su tako jasno stajali pred njima. Rimski vojnici u jednom su trenutku zaspali omogućivši učenicima da ukradu Kristovo tijelo? Nemoguće! Ni razbojnici ni Kristovi učenici nisu ukrali Njegovo tijelo. Spasitelj je slavno ustao iz groba. Čak je i Njegovo pokrivalo za lice bilo uredno presavijeno i odloženo, pokazujući da nema dokaza o ozbiljnom varanju ili užurbanoj krađi.

Isus i Marija (Ivan 20,11-17)

Marija je imala jedinstvenu prednost, prije bilo kojeg drugog učenika, da vidi prazan grob. Ona je također bila prva koja je vidjela i čula uskrslog Isusa. Dok se zadržavala blizu praznog groba oklijevajući otići, ušla je unutra i neočekivano ugledala dva anđela kako sjede tamo gdje je bilo Kristovo uskrslo tijelo. Pitali su je zašto plače.

Kada se okrenula, suočila se licem u lice s čovjekom za kojega je mislila da je vrtlar, ne shvaćajući da je to uskrsli Gospodin. Vidjevši je kako plače, Isus ju je upitao: “Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?” (Ivan 20,15) Marijina pozornost bila je potpuno usmjerena na nestalo Isusovo tijelo sve dok Isus nije izgovorio njezino ime. Kada ga je čula, iznenada je shvatila tko je On i nazvala Ga “Rabbuni!”.

Marija je otrčala k učenicima i rekla im radosnu vijest da je vidjela Gospodina. Isus joj se javio u ljudskom obliku, kao što se poslije ukazao učenicima kada im je pripremio doručak i kada je pozvao Tomu da dodirne Njegove ožiljke. Isus će zbog nas zauvijek zadržati svoje ljudsko obličje, povezujući nas sa sobom vezom koja nikada neće biti prekinuta.

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Istina je da je Isus morao umrijeti da bi spasio grešno čovječanstvo. Ali zašto je morao umrijeti na tako okrutan način? Zašto “obična” smrt nije bila dovoljna?

2. Više nego ikada prije, ljudi postavljaju isto pitanje koje je Pilat postavio Isusu: “Što je istina?” Zašto mislite da se istina odbacuje u naše vrijeme? Koji društveni čimbenici tomu doprinose?

3. Pogledajte sljedeće tvrdnje: “Pogledaj gore i živjet ćeš, gledaj dolje i umrijet ćeš. Nikada ne odustaj, već uvijek gledaj gore i vidi svjetlost na Isusovom licu.” Na koje praktične načine možete gledati Isusa?

4. Zašto je Isus završio svoj posao pripreme učenika u širenju Evanđelja neposredno prije nego što je završio svoje djelo otkupljenja na križu? Što mislite, koji posao On još mora završiti u vašem životu? Objasnite.

5. Koje praktične pouke možemo naučiti iz Marijinog iskustva? Bila je toliko obuzeta svojom tugom i suzama da u početku nije prepoznala uskrslog Isusa. Na koji smo način i mi ponekad toliko opterećeni svojim teretima da ne prepoznamo Isusovu prisutnost u svojem životu? Kako to možemo popraviti?

6. Razmislite na trenutak o tragičnom kraju Pilatovog života. Koje pouke možemo izvući iz njegovog ponašanja, posebno u odnosu na Židove, rimske vlasti i Isusa?

Zaključak: Poznavanje Isusa i Njegove Riječi

PRVI DIO: Pregled

Središte proučavanja: Ivan 21,1-19; Ivan 21,18-25; Ivan 8,40-46; Ivan 4,46-54; Ivan 12,32 i Ivan 15,1-11.

Na kraju, ili u Zaključku Ivanovog evanđelja, Krist je nastojao u srca svojih sljedbenika, kao i u njihov um, usaditi nauk o svojem duhovnom kraljevstvu, svojoj smrti i sigurnom uskrsnuću. Njegovi učenici, međutim, čak ni do kraja nisu prihvatili ono što je On rekao. Koliko god im puta pokušao objasniti ovu istinu i navesti ih da povjeruju, bilo im ju je prilično teško duhovno i emotivno prihvatiti.

Da ne budemo prestrogi prema učenicima, zar to nije problem mnogih današnjih kršćana? Slušamo Kristove riječi i proučavamo ih, ali postaju li one sastavni dio našeg života? Ostaju li samo u našoj glavi, a ne dopiru do srca?

Teško je povjerovati, ali je istinito, da su Petar i drugi učenici mislili da će tijekom svoje zemaljske službe Krist Izraelu povratiti doslovno kraljevstvo porazom nad rimskom silom. Nakon uskrsnuća nada dvojice učenika bila je slomljena dok su putovali u Emaus. I kad im se Isus (kojega nisu prepoznali kao Spasitelja) pridružio, objasnio im je proročanstva koja se odnose na Njega. Štoviše, nakon uskrsnuća i ubrzo nakon izlijevanja Duha Svetoga, ostvarilo se ono čemu je On sve vrijeme poučavao Dvanaesticu. Na kraju je Njegov nauk učenicima postao toliko stvaran da su bili spremni dati svoj život za Evanđelje.

U tih posljednjih nekoliko tjedana s uskrslim Gospodinom učenici su konačno naučili i povjerovali ono što im je Isus dugo pokušavao reći. On je s njima bio strpljiv do samog kraja, a isto tako je spreman biti strpljiv i s nama danas. Što bismo mi bez Njegovog strpljenja? Neka nam ova misao pomogne i nadahne nas da budemo još vjerniji i da se vjera u Spasitelja potpuno useli u naš um, u naše srce i u naš život.

DRUGI DIO: Komentar

Susret u Galileji (Ivan 21,1-19)

Čak i nakon što se uskrsli Gospodin triput javio učenicima, na Petrov prijedlog oni su se vratili ribarenju. Radili su cijelu noć, ali nije bilo nikakvih rezultata njihovog truda. Oni bi obično nešto uhvatili, koliko god mali ulov bio. Ali Isus je želio da ih ovaj neuspjeh navede da odluče biti lovci ljudi. Naš neuspjeh u nečemu što dobro radimo često nas navodi da tražimo božansku pomoć.

Rano tog jutra Isus se pojavio na obali, učinio čudo velikog ulova ribe, a zatim je utolio njihovu glad doručkom. Ovaj izvještaj govori nam da je uskrsli Krist bio stvarna osoba kao i prije svoje smrti. Štoviše, pripremajući hranu, Isus je pokazao da Mu je stalo do potreba Njegovih umornih i gladnih učenika. Tako im je Isus pokazao da će im uvijek biti prijatelj brinući se o njihovim potrebama dok budu vjerno radili u Njegovoj službi.

Istaknuto je da se na ovom posljednjem sastanku Gospodin posebno usredotočio na Petra. Odmah nakon svojeg uskrsnuća Isus je spomenuo Petra po imenu, a sada ga je ponovno izdvojio i postavio mu tri pitanja u vezi s najvažnijom temom — ljubavlju prema Njemu. Prije, dok je Isus govorio učenicima o svojem predstojećem raspeću, Petar je tvrdio da će umrijeti za Njega (Ivan 13,37). Ali usprkos tom obećanju, Petar i drugi učenici su pobjegli spašavajući svoje živote, misleći da je sve u što su vjerovali propalo. Poslije se Petar triput odrekao Krista, baš kao što je Isus pretkazao.

U bliskoistočnoj kulturi sramotno je odricati se svojih prijatelja, i Petar je snažno osjećao tu sramotu. Znajući za stid koji je Petar osjećao, Isus mu je postavio tri pitanja koja su trebala pomoći u njegovom iscjeljenju i obnovi. Isus ga je triput upitao, oslovivši ga po imenu: “Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?” (Ivan 21,16) Isus je upotrijebio grčki glagol *agapao*, koji se odnosi na Božju bezuvjetnu ljubav, a Petar je odgovorio glagolom *fileo*, koji se često odnosi na ljubav prema prijatelju.

Izgleda da Petar nije osjećao da je njegova ljubav prema Gospodinu toliko uzvišena kao ljubav njegovog Gospodina prema njemu. Sada u svojem odgovoru Petar je pokazao poniznost i poučljivost, pa mu je Isus odgovorio: “Pasi ovce moje!” (Ivan 21,16) Ovaj Kristov čin pokazao je da je Petar sada obnovljen i da mu je povjereno Kristovo stado vjernika. Kakva promjena! Nagli i previše samouvjereni Petar konačno je postao ponizan, više se nije uzdao u sebe, već u Isusa.

Ne skidajte pogled s Isusa (Ivan 21,18-25)

Opravdano je pomisliti da je postojala neka vrsta “natjecanja” između dvojice Kristovih istaknutih učenika: Petra i Ivana. Obojica su se borila za Njegovu naklonost. Isus je upravo završio obnovu Petra pred svojim učenicima predavši Mu pastirsku brigu o Njegovom duhovnom stada. Usred ovog čina obnove Isus je pretkazao kako će Petar dati svoj život za Evandjelje (vidi Ivan 21,18.19). Tada je Isus pozvao Petra da Ga slijedi, što je bio jedini način da ostane vjeran i jak u osekama i nepovoljnim okolnostima u službi, pa čak i u mučeništvu.

Dok je Petar išao s Kristom, Ivan je bio u blizini. To je očito učinilo Petra radoznalim. Ako Petar treba stradati, zar ne treba stradati i Ivan? Na kraju krajeva, poziv za slijeđenje upućen je upravo njemu. Zato je Petar upitao: “Gospodine, a što će biti s ovim?” (Ivan 21,21) Znajući što je u Petrovom srcu, Isus je brzo odgovorio: “Ako hoću da on ostane dok opet ne dodem, što se tebe to tiče? Ti me slijedi!” (Ivan 21,22)

Jednostavno rečeno, Isus je pokušavao naglasiti Petru da slijeđenje Krista ne ovisi o tomu tko još to čini ili o okolnostima koje se mogu pojaviti. Pritisak vršnjaka može nas navesti da skrenemo na ovaj ili onaj način, ali mi moramo biti potpuno posvećeni Isusu bez obzira na ljude ili okolnosti.

Ovaj način razmišljanja očajnički je potreban danas, kada ljudi slijede hirove ili javno mišljenje. Ali kao vjerni Isusovi sljedbenici, mi to ne možemo učiniti. Moramo Ga slijediti zbog naše osobne vjere da je On Spasitelj, jer je naše spasenje stvar između nas i Boga. Kada Isus ponovno dođe, neće biti važno što drugi misle o nama; bit će važno samo što Bog misli o nama.

Prije nego što završimo ovaj dio, trebamo se pozabaviti mogućim nesporazumom koji bi se mogao pojaviti u glavama mnogih u vezi s Isusovim riječima o Ivanu. Isusov naglasak bio je na Petrovoj potrebi da Ga slijedi bez obzira na to što će se dogoditi s Ivanom. Obratite pozornost na uvjetnu izjavu: “Ako hoću da on ostane.” (Ivan 21,22) Petar je lako mogao, a možemo i mi, potpuno bespotrebno pogrešno protumačiti Isusove jasne riječi i promašiti Njegovu glavnu nakanu — da ostanemo vjerni.

Ponekad čak i naši najbliži prijatelji mogu pogrešno protumačiti ono što govorimo. Međutim, naš najbolji prijatelj Isus u potpunosti razumije što govorimo i mislimo. Razmislite o ovoj nadahnutoj izjavi o potpunom povjerenju u nepromjenjivog Isusa:

“Bog u svojoj milosti i dobroti često dopušta da nas iznevjere oni u koje mi polažemo povjerenje, da bi nas naučio kako je pogrešno uzdati se u čovjeka i stvarati sebi uporište od onoga što je tjelesno.

Uzdajmo se u Boga u cijelosti, ponizno i nesebično.” (Služba liječenja, str. 309,310; u izvorniku 486)

Svjetlo i tama (Ivan 8,40-46)

Postoje ljudi koji uporno ostaju u svojim zabludama, bez obzira na to koliko dokaza vide. Također oko sebe okupljaju samo one koji se slažu s njima, na taj način pojačavajući vlastite pogreške.

Takav je bio slučaj s vjerskim vođama. Bili su toliko zaslijepjeni sebičnošću i predrasudama da su s neopisivom strašću mrzili Isusa. A čudno je što su tvrdili da ljube Oca, dok su mrzili Njegovog Sina. Isus je razotkrio ovo licemjerje riječima: “Kad bi Bog bio vaš otac, mene biste ljubili, jer ja sam od Boga izišao i došao. Nisam došao sam od sebe, već me on poslao.” (Ivan 8,42)

Isus ozdravlja sina kraljevskog službenika (Ivan 4,46-54)

U našem proučavanju ovoga tjedna također razmatramo izvještaj o uglednom kraljevskom službeniku u službi kralja Heroda. Plemićev sin bio je na samrti. Liječnici su digli ruke od njega. U očaju otac je tražio velikog Liječnika, iako nije vjerovao da je On obećani Mesija. Ako ne izliječi sina kraljevskog službenika, Isus je znao da ovaj neće vjerovati da je On Krist.

Iako je znao motive tog čovjeka, Isus je želio ne samo izliječiti njegovog sina, već i probuditi istinsku vjeru i donijeti spasenje cijeloj obitelji. Isus je napomenuo plemiću: “Ako ne vidite čudesne znakove, vi nipošto nećete vjerovati.” (Ivan 4,48) Ove su riječi mučile očevu savjest i navele ga da preispita svoje sebične motive, što ga je izvelo na put vjere u Isusa.

Privučeni Isusu (Ivan 12,32; Ivan 15,1-11)

Kada je Isus bio “podignut sa zemlje” (Ivan 12,32), mnoge je privukao sebi, a mnoge privlači i danas. Ali biti privučen Kristu samo je početni korak u našem spasonosnom odnosu s Njim, jer moramo nastaviti hoditi s Njim i prebivati u Njemu, što zahtijeva odlučnost i postojanost na našem duhovnom putu.

Da bi istaknuo važnost prebivanja u Njemu, Isus to spominje čak sedam puta u samo četiri retka (Ivan 15,4-7). Ako ne prebivate u Kristu, “ne možete ništa učiniti” (Ivan 15,5). Značenje ovog retka postaje sasvim jasno kada uzmemo u obzir sliku cijepljenja mladice na trs. Ako mladica potpuno ne prijanja uz trs, osušit će se. Dakle, bez trsa mladica ne može učiniti apsolutno ništa.

Čvrstina prijanja ukazuje na bliskost i trajnost. Plodna mladica ima živu vezu s trsom. "Vlaknom uz vlakno, žilom uz žilu, izdanak prijanja sve dok se ne pojavi pupoljak, zatim cvijet i na kraju rod. Sui izdanak predstavlja grešnika. Kad se sjedini s Kristom, duša je sjedinjena s dušom, slabo i smrtno sa svetim i besmrtnim, i čovjek postaje jedno s Kristom. (Ellen G. White, *Božji sinovi i kćeri*, str. 291)

TREĆI DIO: Primjena

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Razmislite što se događa kada se previše uzdamo u ljude, čak i u naše najbolje prijatelje, umjesto u Isusa. U takvim situacijama Bog u svojoj velikoj ljubavi i milosti prema nama dopušta takvim prijateljima da nas razočaraju kako bismo konačno naučili izgraditi svoje povjerenje u Isusa. U kojoj onda mjeri trebamo vjerovati svojim najboljim prijateljima?

2. Kada znamo i vjerujemo da nam je Bog oprostio, je li u redu da u potpunosti vjerujemo u taj oprost, ali da sebi ne oprostimo u potpunosti, znajući da ne zaslužujemo taj oprost? Zašto?

3. Znajući da ćemo se jednog dana možda sami suočiti s vremenom nevolje, koliko trebamo ovisiti o drugim kršćanima? Trebaju li nas i dalje drugi podupirati ili smo naučili crpiti snagu iz našeg odnosa s Isusom? Objasnite.

4. Što za vas u vašem svakidašnjem životu znači tvrdnja da bez Isusa ne možete učiniti ništa? Konkretno, na što se to "ništa" odnosi?

www.adventisti.hr
www.znaci-vremena.com